



18.01.2024

Kokousaika 18.01.2024 16:15 - 17:36

Kokouspaikka Lautakuntasali Horisontti, Työpajankatu 8

Läsnä

Jäsenet

Rossi, Saana puheenjohtaja
Hannus, Hanna läsnä: 2 - 10 § saapui klo 16:26
Meretniemi, Jaakko
Riihimäki, Päivi
Strandén, Juhani
Thomas, Coel
Österberg, Jan varajäsen

Muut

Sinnemäki, Anni apulaispormestari
Randell, Mari asiakkuusjohtaja
Mustonen, Salla yksikön päällikkö
Nikunen, Esa ympäristöjohtaja
läsnä: 7 - 10 § saapui klo 17:08
Ruuska, Pentti yksikön päällikkö
Serenius, Katariina yksikön päällikkö
Åberg, Riikka yksikön päällikkö
Öjst, Heidi yksikön päällikkö
Miinalainen, Matti viestintäsuunnittelija
Crow, Nina hallintosihteeri
Sööt, Elen hallintosihteeri
Jaskanen Leena, rakennusvalvontapäällikkö
Salminen, Toni ICT-tukihenkilö

Puheenjohtaja

Saana Rossi 1 - 10 §

Esittelijät

Saana Rossi 1 §
Mari Randell asiakkuusjohtaja
2 §
Riikka Åberg yksikön päällikkö
3 §



18.01.2024

	Heidi Öjst	yksikön päällikkö 4 - 6 §
	Salla Mustonen	yksikön päällikkö 7 §
	Pentti Ruuska	yksikön päällikkö 8 - 10 §
Pöytäkirjanpitäjä	Elen Sööt	hallintosihteeri 1 - 10 §



18.01.2024

§	Asia	
1	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
2	Asia/2	Ilmoitusasiat
3	Asia/3	Sushin mikrobiologinen laatu Espoossa, Helsingissä, Keski-Uudellamaalla ja Porvoossa 2023
4	Asia/4	Tupakkalain 96 §:n mukaisten kieltojen antaminen ja uhkasakkojen asettaminen Three Brothers Oy:lle
5	Asia/5	Terveydensuojelulain mukaisten määräysten antaminen ja uhkasakon asettaminen Asunto Oy Patomäen-Salvalle
6	Asia/6	Oikaisuvaatimus ympäristöterveysyksikön terveydensuojelutiimin tiimipäällikön kirjeestä
7	Asia/7	Purkamislupahakemus, rakennusten purkaminen, aloittamisoikeus, 091-004-0078-0002, Lönnrotinkatu 37, Kiinteistö Oy Helsingin Hieta- lahdenkatu 1
8	Asia/8	Velvoitteen asettaminen, teollisuushallin rakennustöiden loppuunsaattaminen, 091-41-6-21, Tattarisuontie 14, Kiinteistö Oy Tattarisuontie 14
9	Asia/9	Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston vuoden 2023 aikana tekemät oikaisuvaatimus päätökset rakennusvalvonta- asioissa
10	Asia/10	Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston vuoden 2023 aikana tekemät velvoite päätökset rakennusvalvonta- asioissa



§ 1

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää valita pöytäkirjantarkastajaksi jäsen Juhani Strandénin ja varatarkastajaksi jäsen Coel Thomasin.

Käsittely

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti yksimielisesti puheenjohtajan ehdotuksesta valita pöytäkirjantarkastajaksi jäsen Lea Saukkosen sijasta jäsen Juhani Strandénin ja varatarkastajaksi jäsen Coel Thomasin.

Esittelijä

puheenjohtaja
Saana Rossi

Lisätiedot

Elen Sööt, hallintosihteeri, puhelin: 09 310 52233
elen.soot(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää valita pöytäkirjantarkastajaksi jäsen Lea Saukkosen ja varatarkastajaksi jäsen Coel Thomasin.

Esittelijä

puheenjohtaja
Saana Rossi

Lisätiedot

Elen Sööt, hallintosihteeri, puhelin: 09 310 52233
elen.soot(a)hel.fi



18.01.2024

Asia/1

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano



§ 2 Ilmoitusasiat

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti merkitä tiedoksi.

Kaupunginkanslia

Voimaan tullut asemakaava: Kaarela, Kannelmäen peruskoulu (Runonlaulajantie 40)

Kaupunkiympäristölautakunnan 10.10.2023 § 517 hyväksymä asemakaavan muutos on tullut voimaan: Kaarela, Hakuninmaa, tontti 33114/1 sekä katu- ja lähivirkistysalueet, piirustus nro 12853, Kannelmäen peruskoulu (Runonlaulajantie 40).

HEL 2023-000531

[Asemakaavamuutoksen kartta, piirustus nro 12853](#)

[Asemakaavamuutoksen selostus, piirustus nro 12853](#)

Helsingissä 14.12.2023

Voimaan tullut asemakaava: Käpylä, Onnentie 18

Kaupunginvaltuuston 15.6.2022, 176 §, hyväksymä asemakaavan muutos on tullut voimaan: Käpylä, tontti 25899/18, piirustus nro 12765, Onnentie 18.

HEL 2018-010697

Kaupunginvaltuuston päätöksestä valitettiin. Helsingin hallinto-oikeus hylkäsi valitukset sekä päätöksen täytäntöönpanon keskeyttämistä koskevan vaatimuksen 20.6.2023. Päätöksellään 13.12.2023 korkein hallinto-oikeus hylkäsi valituslupahakemuksen.

[Asemakaavan muutoksen kartta, piirustus nro 12765](#)

[Asemakaavan muutoksen selostus, piirustus nro 12765](#)

Helsingissä 18.12.2023



Voimaan tullut asemakaava: Malmi, Karviaistie

Kaupunkiympäristölautakunnan 14.11.2023 § 588 hyväksymä asemakaavan muutos on tullut voimaan: Malmi, Ala-Malmi, tontti 38052/2, piirustus nro 12869, Karviaistie 12.

HEL 2023-003188

[Asemakaavamuutoksen kartta, piirustus nro 12869](#)

[Asemakaavamuutoksen selostus, piirustus nro 12869](#)

Helsingissä 9.1.2024

Voimaan tullut asemakaava: Vuosaari, Hallkullanniemi ja Nuottasaari

Kaupunginvaltuuston 7.9.2022, § 217, hyväksymä asemakaavan muutos on tullut voimaan: Vuosaari, korttelit 54520 ja 54521, retkeily ja ulkoilu-, katu- ja vesialueet sekä Vuosaari, retkeily- ja ulkoilu-, palstaviljely-, katu- ja vesialueet, piirustus nro 12530, Hallkullanniemi ja Nuottasaari.

HEL 2016-014035

Kaupunginvaltuuston päätöksestä valitettiin. Helsingin hallinto-oikeus hylkäsi valitukset 30.11.2023 eikä korkeimmasta hallinto-oikeudesta ole haettu valituslupaa.

[Asemakaavamuutoksen kartta, piirustus nro 12530](#)

[Asemakaavamuutoksen selostus, piirustus nro 12530](#)

Helsingissä 10.1.2024

Voimaan tullut asemakaava: Vuosaari, Villenkallio

Kaupunginvaltuuston 15.2.2023, § 37, hyväksymä asemakaavan muutos on tullut voimaan: Vuosaari, Keski-Vuosaari, korttelit 54012 ja 54013 sekä puisto-, katu- ja suojaviheralueet, piirustus nro 12740, Villenkallio.

HEL 2019-002374

Kaupunginvaltuuston päätöksestä valitettiin. Helsingin hallinto-oikeus hylkäsi valitukset 23.11.2023 eikä korkeimmasta hallinto-oikeudesta ole haettu valituslupaa.



18.01.2024

[Asemakaavan muutoksen selostus, piirustus nro 12740](#)

Helsingissä 10.1.2024

Asemakaavan hyväksyminen: Taka-Töölö, Töölöntori

Kaupunginvaltuusto on 13.12.2023, 285 § päättänyt seuraavan alueen asemakaavan muutoksesta, minkä vuoksi alueella on maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 3 momentin perusteella voimassa rakennuskielto, kunnes hyväksymispäätös on saanut lainvoiman: Taka-Töölö, katualueet tason +3.6 yläpuolella, piirustus nro 12867, Töölöntori.

HEL 2022- 011488

[Asemakaavan muutoksen kartta, piirustus nro 12867](#)

[Asemakaavan muutoksen selostus, piirustus nro 12867](#)

Helsingissä 21.12.2023

Asemakaavan hyväksyminen: Viikki, Maakaarenkuja 2

Kaupunginvaltuusto on 13.12.2023, 286 § päättänyt seuraavan alueen asemakaavan muutoksesta, minkä vuoksi alueella on maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 3 momentin perusteella voimassa rakennuskielto, kunnes hyväksymispäätös on saanut lainvoiman: Viikki, Viikin tiedepuisto, tontti 36204/2 sekä katualueet, piirustus nro 12649, Maakaarenkuja 2.

HEL 2017-010015

[Asemakaavan muutoksen kartta, piirustus nro 12649](#)

Helsingissä 21.12.2023

Voimaan tullut asemakaava: Kamppi, Runeberginkatu 2

Kaupunginvaltuuston 21.9.2022, § 223, hyväksymä asemakaavan muutos on tullut voimaan: Kamppi, kortteli 4461 sekä katualueiden tason -1.7 yläpuolinen tila, piirustus nro 12700, Runeberginkatu 2.

HEL 2020-011503

Kaupunginvaltuuston päätöksestä valitettiin. Helsingin hallinto-oikeus hylkäsi valitukset 22.6.2023. Päätöksellään 22.12.2023 korkein hallinto-oikeus hylkäsi valituslupahakemuksen.

[Asemakaavan muutoksen kartta, piirustus nro 12700](#)



[Asemakaavan muutoksen selostus, piirustus nro 12700](#)

Helsingissä 27.12.2023

Helsingin hallinto-oikeus (HAO)

Helsingin hallinto-oikeuden päätös 20.12.2023 nro 7571/2023

Helsingin kaupungin rakennuslautakunta oli päätöksellään 13.12.2016 § 389 myöntänyt As. Oy Helsingin Annexille rakennusluvan 7-kerroksisen asuinkerrostalon rakentamiseen Punavuoreessa sijaitsevalle tontille 91-5-132-2. Kerrostalossa on 3 kellarikerrosta ja ullakko. Rakennuskohde on hyväksytty käyttöön 30.6.2022 toimitetulla loppukatselmuksella.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto jätti tutkimatta As. Oy Helsingin Annexin loppukatselmusta koskevan oikaisuvaatimuksen ja päätti olla ryhtymättä velvoitetoimenpiteisiin oikaisuvaatimuksessa esitettyjen vaatimusten johdosta.

As. Oy Helsingin Annex valitti päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen.

Hallinto-oikeus hylkäsi valituksen todeten muun ohella, että loppukatselmuspöytäkirja, jolla rakennus on hyväksytty käyttöön, on lähtökohteisesti osa rakennusvalvontaviranomaisen suorittamaa tosiasiallista hallintotoimintaa, johon ei voida hakea muutosta oikaisuvaatimuksin tai valituksin. Kun otetaan huomioon, että nyt kysymyksessä olevassa loppukatselmuspöytäkirjassa ei ole asetettu rakennushankkeeseen kohdistuvia maankäyttö- ja rakennuslain 150 §:n 3 momentissa tarkoitettuja määräyksiä, loppukatselmuspöytäkirjan ei voida katsoa muodostavan tässäkin tapauksessa valituskelpoista päätöstä. Loppukatselmuspöytäkirjalla ei ole myöskään muutettu rakennuslupapäätöstä. Pelkästään se seikka, että rakennuksessa on mahdollisesti havaittu loppukatselmuksen jälkeen rakennusteknisiä puutteita muun ohella palokotkojen osalta, ei anna aihetta arvioida asiaa toisin. Näin ollen ympäristö- ja lupajaoston on tullut jättää loppukatselmuspöytäkirjaa koskeva oikaisuvaatimus tutkimatta.

Velvoitetoimenpiteisiin ryhtymättä jättämisen osalta hallinto-oikeus totesi mm. että As. Oy Helsingin Annex vastaa rakennushankkeeseen ryhtyneenä sekä tontin 91-5-132-2 omistajana siitä, että rakennus pidetään sellaisessa kunnossa, että se täyttää terveellisuuden, turvallisuuden ja käyttökelpoisuuden vaatimukset maankäyttö- ja rakennuslain 166 §:n 1 momentissa edellytetyllä tavalla. Asiassa saadun selvityksen



18.01.2024

mukaan As. Oy Helsingin Annex on ryhtynyt toimenpiteisiin epäilemiensä rakennusteknisten puutteiden selvittämiseksi ja korjaamiseksi. Tähän nähden ja kun otetaan huomioon saatu selvitys epäiltyjen rakennusteknisten puutteiden laadusta, ympäristö- ja lupajaosto on voinut maankäyttö- ja rakennuslain 182 §:n 1 momentti huomioon ottaen päättää, ettei asiassa ole ollut syytä ryhtyä toimenpiteisiin. Mahdollisiin rakennusvirheisiin liittyvät yksityisoikeudelliset vastuukysymykset rakennushankkeeseen ryhtyneen ja rakennustyön toteuttajan välillä ratkaistaan yleisessä tuomioistuimessa.

Helsingin hallinto-oikeuden päätös liitteenä.

Helsingin hallinto-oikeuden päätös 19.12.2023 7502/2023

Asiassa oli kyse kahdesta pientalosta, joiden kellarit sijoittuvat pohjavesipinnan alapuolelle. Rakennusten ympärille oli toteutettu patoseinä-rakenne, jotta patoseinän sisäpuolelta voidaan pumpata pohjavesiä sen ulkopuolelle imeytettäväksi tontilla olevaan imeytyskaivoon. Lopullisen loppukatselmuksen pöytäkirjaan oli kirjattu huomautus ”Patoseinärakenteen toimivuutta on seurattava vuosittain. Pohjavedenpinnan tasoa ei saa hallitsemattomasti laskea patoseinärakenteen ulkopuolella”.

Naapuritonttien maanpinta on vuosien kuluessa painunut ja naapuritonttien omistajat tekivät tämän vuoksi asiasta toimenpidepyynnön rakennusvalvontaan. Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti päätöksellään 2.2.2023 § 15 velvoittaa valittajat ja tontin kaksi muuta omistajaa mittaamaan vuosittain tontin pohjaveden korkeuden ja toimittamaan mittaustulokset rakennusvalvontapalveluihin ja päätöksessä mainituille naapureille. Jaosto ei asettanut veloitteen tehosteeksi uhkasakkoa.

Valituksen tekijät vaativat hallinto-oikeutta kumoamaan asetetun veloitteen ja korvaamaan sen uudella veloitteella. Valittajien ensisijainen vaatimus oli, että imeytyskaivoon veloitetaan asennettavaksi kamera. Toissijainen vaatimus oli, että tontin omistajat veloitetaan puolivuositain mittaamaan tontin pohjaveden korkeuden kahden vuoden ajan rakennusvalvontapalveluiden määrittämästä pisteestä.

Hallinto-oikeus kumosi valituksenalaisen päätöksen. Hallinto-oikeus totesi päätöksessään, että patoseinärakenteesta sekä sen mahdollisista vaikutuksista pohjavesiolosuhteisiin saatu selvitys huomioon ottaen tontin pohjaveden korkeuden säännöllistä seuraamista voidaan pitää tarpeellisena.



18.01.2024

Hallinto-oikeus kuitenkin katsoi, että tontin nykyiset omistajat eivät ole maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 182 §:n tarkoittamalla tavalla ryhtyneet toimiin MRL:n tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti taikka lyöneet laimin niihin perustuvaa velvollisuuttansa. Hallinto-oikeus perusteli päätöstään sillä, että patoseinärakenteen sisäpuoliset pohjavedet imeytetään tällä hetkellä omalla tontilla rakennusluvan mukaisesti eikä valituksenalainen päätös perustu siihen, että tontin nykyiset omistajat eivät olisi seuranneet pohjaveden korkeutta.

Helsingin hallinto-oikeuden päätös liitteenä.

Helsingin hallinto-oikeuden päätös 8.1.2024

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto on päätöksellään 16.3.2023 myöntänyt Facta-asiakirjan 29-0236-23-B mukaisesti Helsingin kaupungin Kaupunkiympäristön toimialan Rakennukset ja yleiset alueet Tilat-palvelulle rakennusluvan Helsingin Haagassa sijaitsevalla kiinteistöllä 91-29-7-3 olevan koulurakennuksen peruskorjaukselle ja laajentamiselle sekä maalämpökaivojen poraamiselle, ja vahvistanut kokoontumistilojen enimmäishenkilömäärät.

Toimenpiteisiin liittyy vähäisiä poikkeamia asemakaavasta 12400 koskien muun ohella pysäköintialueen sijaintia ja tonttiliittymää. Peruskorjauksen yhteydessä tontin lounaiskulmaan lisätään uusi asfalttipäällysteinen pysäköintialue, jota varten avataan uusi tonttiliittymä tontin lounaispuolella sijaitsevan kevyen liikenteen väylän kautta. Pysäköintialueen alta kaadetaan viisi koivua. Pysäköintialue sijoittuu osin tontin osalle, jolla asemakaavan mukaan puut ja pensaat on säilytettävä ja hoidettava elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistettava siten, että niiden merkitys ympäristölle säilyy. Hakijan perustelujen mukaan alueella olleet puut on kuntokartoitettu ja todettu huonokuntoisiksi. Lisäksi alue on meluselvityksen mukaan melualueetta. Aiempi jalkakäytävään liittynyt pysäköintialue Isonnevantien varrella oli vaarallinen, joten uusi sijainti parantaa turvallisuutta merkittävästi. Ajo tontin pysäköintialueelle tapahtuu asemakaavan mukaisesta ratkaisusta poiketen Loja Saarisen polun kautta, koska näin yhteys saadaan turvallisiksi siten, ettei koulun pysäköintialueen liikennettä ohjata keskelle Eliel Saarisen tien risteystä ilman valo-ohjausta. Suunnitelma on laadittu yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan ja Raide-Jokerin suunnittelijoiden kanssa. Liittymä on liikennesuunnittelijanehdotuksen mukainen ja se on otettu huomioon Raide-Jokerin katusuunnittelussa. Liikenneturvallisuuden ja piha-alueen tarkoituksenmukaisen käytön kannalta on merkittävästi parempi ratkaisu järjestää tontin ajoyhteys kevyen liikenteen väylän kautta eikä Eliel Saarisen tien risteysalueelta. Esitetty ratkaisu on tarkennettu hyväksytyyn Eliel Saarisen tien katusuunnitelmaan. Kaupunkiympäristö-



18.01.2024

lautakunnan ympäristö- ja lupajaosto on päätöksellään 11.5.2023 § 86 myöntänyt Helsingin kaupungin Rakennukset ja yleiset alueet toimialan Tilat-palveluille aloittamisoikeuden rakennustyön suorittamiseen pois lukien pihatytöt, kiinteistöliittymän rakentaminen ja puiden kaataminen.

Asunto Oy Helsingin Haagan Eliel valitti päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen.

Helsingin hallinto-oikeus ei tutkinut valituksessa esitettyjä pysäköinti-paikkojen tarpeellisuuden arviointia, pihakatusuunnitelman laatimista eikä pihakadun toteuttamista koskevia vaatimuksia. Muilta osin hallinto-oikeus hylkäsi valituksen.

Hallinto-oikeus toteaa päätöksessään muun ohella seuraavaa.

Kyseessä on uudehko asemakaava, jonka perusratkaisusta poikkeamista ei lähtökohtaisesti ole pidettävä vähäisenä. Poikkeamiselle on toisaalta katsottava esitetyn liikenneturvallisuudesta johtuva erityinen syy, vaikka myös Loja Saarisen polun kautta liikennöitäessä joudutaan ylittämään Eliel Saarisen tien suuntainen kevyen liikenteen väylä ja Loja Saarisen polku on osoitettu puistoksi ja kävelyn ja pyöräilyn väyläksi. Turvallisuusriskit on kuitenkin arvioitu vähäisemmiksi kuin Isonnevan-kujan ja Eliel Saarisen tien risteysalueelle johtavan liittymän osalta. Tähän nähden ja kun otetaan huomioon, että asemakaava sallii huoltoajoneuvoliikenteen Loja Saarisen polulla, poikkeamista voidaan pitää vähäisenä ja esitetyissä olosuhteissa liittymän sijoittaminen suunniteltuun paikkaan on voitu hyväksyä. Suunniteltu pysäköintialue sijoittuu osin tontin osalle, jolla asemakaavan mukaan puut ja pensaat on säilytettävä ja hoidettava elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistettava siten, että niiden merkitys ympäristölle säilyy. Pysäköintialueen kohdalla kasvaa viisi suurehkoa koivua, jotka on tarkoitus kaataa. Staran 30.11.2019 päivätyn puiden kuntoarvion mukaan viereisen tontin pihalueen korko on huomattavasti ylempänä ja koivujen juuristoalueelle tulisi täyttää. Tämä vaikuttaa olennaisesti puiden kuntoa heikentävästi ja puut tulevat tulevaisuudessa kuolemaan. Stara on suositellut puiden poistamista, eikä niiden kuntoa sen vuoksi ole arvioitu. Koulun perusparannusta koskevan 2.1.2023 päivätyn pihasuunnitelman mukaan kyseiselle tontin osalle istutetaan kuusi lehtipuuta pysäköintialueen reunamille, ja koko pysäköintialueen reunamille yhteensä yhdeksän lehtipuuta.

Pysäköintialueen sijainnille on esitetty olevan turvallisuusnäkökohtien vuoksi erityinen syy. Kun otetaan huomioon kaavamääräyksen sisältö puiden uudistamisesta sekä se, että pysäköintialueen ympärille pihasuunnitelman mukaan istutetaan useita lehtipuita, pysäköintialueen si-



18.01.2024

joittamista osittain kyseiselle alueen osalle voidaan kokonaisuutena arvioiden pitää vähäisenä poikkeamisena asemakaavasta, eikä pysäköintialueen sijoittaminen suunnitellulla tavalla vaikeuta rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettulla tavalla. Myöskään valittajan esiin tuomat seikat maalämpökaivojen sijoittamisen mahdollisista seurauksista eivät anna aiheutta arvioida asiaa toisin.

Pysäköintialueen ja tonttiliittymän sijaintia koskeville vähäisille poikkeamisille on ollut maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:ssä säädetyt edellytykset. Hanke ei valittajan esittämällä perusteilla tarpeettomasti myöskään haittaa naapuria maankäyttö- ja rakennuslain 135 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettulla tavalla. Näin ollen rakennuslupa mainituin poikkeamisin on voitu myöntää. Ympäristö- ja lupajaoston päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Helsingin hallinto-oikeuden päätös liitteenä.

Korkein hallinto-oikeus (KHO)

Korkeimman hallinto-oikeuden päätös 4.1.2024 5/2024, vuosikirjapäätös
KHO:2024:2

Rakennusvalvontapalvelujen lupa-arkkitehti myönsi 12.3.2020 rakennusluvun omakotitalon rakentamiselle. Rakennuksessa on kaksi kerrosta sekä alin taso, johon sijoittuu sekä kerrosalaan laskettuja, rakennuksen pääkäyttötarkoituksen mukaisia tiloja että tiloja, joita ei ole laskettu kerrosalaan. Alin taso sijaitsee osittain maanpinnan alla. Päätöksen mukaan rakennuksen paloluokka on P2. Päätökseen ei haettu muutosta ja se on lainvoimainen. Lupa-arkkitehti hylkäsi 8.12.2020 muutoslupahakemuksen edellä mainitun rakennuksen paloluokan muuttamisesta P2:sta P3:ksi. Ympäristö- ja lupajaoston hylkäsi päätöksellään 15.4.2021 § 75 valittajien tekemän oikaisuvaatimuksen kielteisestä muutoslupapäätöksestä. Luvan hakijat valittivat jaoston päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen, joka hylkäsi valituksen päätöksellään 8.11.2022.

Luvan hakijat pyysivät lupaa valittaa hallinto-oikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen ja vaativat valituksessaan, että hallinto-oikeuden ja ympäristö- ja lupajaoston päätökset kumotaan ja että heidän pientalonsa vahvistetaan kuuluvan paloluokkaan P3. Korkein hallinto-oikeus myönsi valitusluvan, tutki asian ja hylkäsi valituksen. Hallinto-oikeuden päätöksen lopputulosta ei muutettu.

Maankäyttö- ja rakennuslain 115 §:n 2 momentin mukaan rakennuksen kerros sijaitsee kokonaan tai pääasiallisesti maanpinnan yläpuolella ja



18.01.2024

kellarikerros sijaitsee kokonaan tai pääasiallisesti maanpinnan alapuolella. Korkein hallinto-oikeus perusteli päätöstään sillä, että rinteeseen sijoittuvan rakennuksen alimman tason tilavuudesta suurin osa sijoittuu maanpinnan yläpuolelle. Rakennuksen alin taso ei siten ole maankäyttö- ja rakennuslain 115 §:n 2 momentissa esitetyn määritelmän mukainen kellarikerros vaan kerros. Kun lisäksi otetaan huomioon, että osassa rakennusta asuintiloja sijoittuu kolmeen kerrokseen, rakennusta on pidettävä rakennusten paloturvallisuudesta annetussa asetuksessa tarkoitettulla tavalla yli kaksikerroksisena. Ympäristöministeriön rakennusten paloturvallisuudesta antaman asetuksen 8 §:n mukaan yli 2-kerroksinen asuinrakennus kuuluu P2-paloluokkaan. Rakennuksen paloluokaksi on näin ollen tullut määritellä P2.

Korkeimman hallinto-oikeuden päätös liitteenä.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston

Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätös 12.12.2023, ESAVI/12687/2023

Helsingin kaupunki, kaupunkiympäristön toimiala, rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus on hakenut vesilain mukaista lupaa Jätkäsaaren Saukonlaiturin merenalaiselle tukitäytölle ja eroosiolaatan purkamiselle sekä hankkeen valmistelulupaa. Ympäristöseuranta- ja valvontayksikön päällikkö ei ole antanut asiassa lausuntoa.

Aluehallintovirasto on myöntänyt luvan. Luvassa määrätään mm. rakenteista ja täytössä käytettävästä materiaalista, töiden suorittamisesta, kunnossapidosta ja tarkkailusta. Aluehallintovirasto oikeuttaa hakijan ryhtymään hankkeen toteuttamista valmisteleviin toimenpiteisiin jo ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemistä. Valmistelulupa kattaa rakentamistöiden valmistelun ja tukitäytön länsiosan, joka ei edellytä betonisen eroosiosuojalaatan purkua, rakentamisen. Aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta. Valitusaika päättyy 18.1.2024.

Aluehallintoviraston päätös on erillisenä liitteenä.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätös 12.12.2023, ESAVI/12687/2023

FRS Finland Oy on antanut aluehallintovirastolle Isosaaren linnakesaaren jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan lupamääräyksen 1 mukaisen selvityksen. Selvitys koskee jätevedenpuhdistamon purkuputken jatkamisen tarpeellisuutta. Ympäristöseuranta- ja valvontayksikön päällikkö on antanut asiassa lausunnon. Lausunnossa esitetyt seikat on huomioitu aluehallintoviraston ratkaisussa.



18.01.2024

Aluehallintovirasto on hyväksynyt toiminnanharjoittajan antaman selvityksen. Käsiteltyjen jätevesien purkupaikkaa ei tarvitse muuttaa nykyisestä. Lisäksi aluehallintovirasto on päätöksessään muuttanut puhdistamon toiminnan tarkkailua koskevaa aiempaa lupamääräystä. Päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta. Valitusaika päättyy 18.1.2024.

Aluehallintoviraston päätös on erillisenä liitteenä.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätös 13.12.2023, ESAVI/48108/2022

Helsingin kaupunki, kaupunkiympäristön toimiala, rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus on hakenut vesilain mukaista lupaa Hernesaaren itärannan merialueen ruoppaamiselle ja merenalaisen tukipenkereen rakentamiselle sekä ruoppausmassojen läjittämiselle mereen.

Aluehallintovirasto on myöntänyt luvan. Ympäristöseuranta- ja valvontayksikön päällikkö on hakemusvaiheessa antanut asiassa lausunnon. Lausunnossa esitetyt seikat on huomioitu riittävästi lupapäätöksessä. Vesialueen samentumista ja haitta-aineiden leviämistä ruoppausvaiheessa ehkäistään mm. suljettavalla ympäristökauhalla. Merialueen roskaantumista ehkäistään lupamääräyksellä 5. Hankkeella ei ole vaikutusta Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman tai Suomen merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelman tavoitteiden toteutumiseen eikä suunnitelmissa esitettyihin toimenpiteisiin. Luvassa määrätään myös toiminnan tarkkailusta, kirjanpidosta ja raportoinnista. Aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta. Valitusaika päättyy 19.1.2024.

Aluehallintoviraston päätös on erillisenä liitteenä.

Esittelijä

asiakkuusjohtaja
Mari Randell

Lisätiedot

Elen Sööt, hallintosihteeri, puhelin: 09 310 52233
elen.soot(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Päätös 20.12.2023 Helsingin hallinto-oikeus
- 2 Päätös Marjaniementie 11 HaO 19.12.2023
- 3 Päätös 8.1.2024
- 4 Päätös Korkein Hallinto-oikeus Kulukaari 13
- 5 Päätös 12.12.2023 Saukonlaituri
- 6 Päätös 12.12.2023 Isosaaren purkupuutkiselvitys



18.01.2024

7 Päätös 13.12.2023 Hernesaaren itäranta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

asiakkuusjohtaja
Mari Randell

Lisätiedot

Elen Sööt, hallintosihteeri, puhelin: 09 310 52233
elen.soot(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Päätös 20.12.2023 Helsingin hallinto-oikeus
- 2 Päätös Marjaniementie 11 HaO 19.12.2023
- 3 Päätös 8.1.2024
- 4 Päätös Korkein Hallinto-oikeus Kuilukaari 13
- 5 Päätös 12.12.2023 Saukonlaituri
- 6 Päätös 12.12.2023 Isosaaren purkuputkiselvitys
- 7 Päätös 13.12.2023 Hernesaaren itäranta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano



18.01.2024

§ 3

Sushin mikrobiologinen laatu Espoossa, Helsingissä, Keski-Uudellamaalla ja Porvoossa 2023

HEL 2023-015706 T 00 04 01

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti merkitä tiedoksi julkaisun Sushin mikrobiologinen laatu Espoossa, Helsingissä, Keski-Uudellamaalla ja Porvoossa 2023.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Riikka Åberg

Lisätiedot

Terhi Juppi, elintarviketarkastaja, puhelin: +358 9 310 75425
terhi.juppi(a)hel.fi

Liitteet

1 Sushin mikrobiologinen laatu Espoossa, Helsingissä, Keski-Uudellamaalla ja Porvoossa 2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Espoon seudun ympäristöterveys

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus

Porvoon kaupunki, Ympäristöterveydenhuolto

Ruokavirasto

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1



Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin ympäristöpalvelut, Espoon seudun ympäristöterveys, Keski-Uudenmaan ympäristökeskus ja Porvoon ympäristöterveydenhuolto selvittivät vuonna 2023 sushien mikrobiologista laatua.

Sushinäytteitä otettiin 59 ravintolasta ja 30 myymälästä, joissa itse valmistettuja susheja myytiin asiakkaille pakkaamattomina itsepalvelutai palvelumyynnistä. Näytteitä otettiin yhteensä 177, joista 118 ravintoloista ja 59 myymälöistä. Lisäksi otettiin 13 uusintänäytettä huonojen tulosten takia.

Näytteistä tutkittiin aerobisten mikrobien kokonaispesäkeluku, Staphylococcus aureus ja Bacillus cereus. Kalaa ja äyriäisiä sisältävistä susheista tutkittiin myös Listeria monocytogenes. Lisäksi kaikista näytteistä tehtiin alustava aistinvarainen arvio hajun ja ulkonäön osalta ja selvitettiin pH. Näytteenoton yhteydessä selvitettiin lisäksi mm. valmistusajan kohtaan ja lämpötilahallintaan liittyviä asioita.

Sushinäytteistä 80,2 % oli mikrobiologisesti laadultaan hyviä, 12,4 % välttäviä ja 7,4 % huonoja. Välttäviksi arvoitujen näytteiden katsotaan olevan vielä elintarvikkeeksi kelpaavia. Sushien alustavassa aistinvaraisessa arvioinnissa ei havaittu huomautettavaa. Huonojen näytetulosten syynä oli pääasiallisesti korkea aerobisten mikrobien kokonaispesäkeluku. Hyvänä asiana voidaan pitää, että ruokamyrkytyksiä aiheuttava Bacillus cereus oli syynä vain yhteen huonoon näytetulokseen ja Staphylococcus aureus ei yhteenkään. Bacillus cereus kuvaa mm. kasvisten pesun huolellisuutta ja jäähdytyksen riittämättömyyttä ja Staphylococcus aureus huonoa käsihygieniää. Listeria monocytogenesta havaittiin kolmessa näytteessä, mutta havaitut määrät olivat alle 100 pmy/g. Näin pienillä määrillä listerian aiheuttama sairastumisriski on pieni. Riskiryhmään kuuluvien, kuten raskaana olevien ja iäkkäiden, on kuitenkin hyvä tiedostaa listerian esiintymismahdollisuus susheissa. Vuoden 2023 projektin tulokset olivat hieman huonommat kuin vuoden 2012.

Susheissa käytetään paljon kuumentamattomia raaka-aineita, joka saattaa olla osittain syynä huonoihin näytetuloksiin. Raaka-aineiden hygieeninen käsittely ja säilytys sekä tuoreiden raaka-aineiden käyttö ovat tärkeitä asioita sushien laadun varmistamisessa. Matalan lämpötilan ja pH:n tiedetään ehkäisevän mikrobien lisääntymistä elintarvikkeissa. Projektissa todettiin, että sushien laatu oli hieman parempi



18.01.2024

sushien lämpötilan ollessa enintään 12 °C. Myös sushien matalammilla pH-arvoilla saatiin hieman parempia tuloksia. Sushien mikrobiologisessa laadussa ei havaittu suurta eroa, kun asiaa tarkasteltiin sushiriisin käyttöajan pituuden näkökulmasta.

Ruokavirasto on julkaisemassa uutta ohjetta sushien valmistukseen liittyen. Ohje olisi hyvä saada mahdollisimman pian elintarvikealan toimijoiden ja valvontaviranomaisten käyttöön. Ohjeessa tulisi ottaa kantaa mm. myymälöiden ja ravintoloiden buffetpöydissä myytävien sushien lämpötilavaateisiin ja mahdollisiin sushiriisiä koskeviin käyttöaika rajoitteisiin. Valvontayksiköiden tulisi tiedottaa toimijoita julkaistusta ohjeesta ja kiinnittää tarkastuksilla huomioita ohjeen noudattamiseen.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Riikka Åberg

Lisätiedot

Terhi Juppi, elintarviketarkastaja, puhelin: +358 9 310 75425
terhi.juppi(a)hel.fi

Liitteet

1 Sushin mikrobiologinen laatu Espoossa, Helsingissä, Keski-Uudellamaalla ja Porvoossa 2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Espoon seudun ympäristöterveys

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus

Porvoon kaupunki, Ympäristöterveydenhuolto

Ruokavirasto

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano



18.01.2024

Asia/3

Liite 1

Tiedoksi

Elintarviketurvallisuusyksikkö



§ 4

Tupakkalain 96 §:n mukaisten kieltojen antaminen ja uhkasakkojen asettaminen Three Brothers Oy:lle

HEL 2023-012794 T 11 02 04

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto antoi Three Brothers Oy:lle seuraavat kiellot uhkasakoilla tehostettuina:

1. Rakennuksen sisätiloissa, mitkä ovat yleisön tai työntekijöiden käytettävissä taikka elinkeinotoiminnassa tuotettujen palvelujen tarjoamista varten asiakkaiden käytettävissä, ei saa tupakoida.

Kiellon tehosteeksi asetetaan 5000 € uhkasakko.

2. Ravitsemisliikkeen tupakointitilassa ei saa nauttia ruokia tai juomia.

Kiellon tehosteeksi asetetaan 5000 € uhkasakko.

Uhkasakkojen yhteismäärä on 10 000 €.

Uhkasakko voidaan tuomita uhkasakkolain (1113/1991) 10 §:n nojalla maksettavaksi, jos päävelvoitetta ei ole noudatettu eikä noudattamatta jättämiseen ole pätevää syytä.

Toimija

Three Brothers Oy, Visbyнкуja 2, 00930 HELSINKI, y-tunnus 3170343-8

Toimipaikka

Piano Café, Visbyнкуja 2, 00930 HELSINKI

Määräaika

Kieltoja on noudatettava välittömästi.

Täytäntöönpano

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti tupakkalain (549/2016) 108 §:n nojalla, että tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomaisen toisin määrää.

Toimivaltaperuste



18.01.2024

Helsingin hallintosäännön (Kaupunginvaltuusto 13.9.2023 § 214) II osan 2 luvun 10.2 §:n mukaan kaupunkiympäristön ympäristö- ja lupajaosto toimii tupakkalain tarkoittamana kunnan valvontaviranomaisena.

Asiaan liittyvät taustatiedot

Piano Cafe on ravintola osoitteessa Visbyнкуja 2, 00930 Helsinki. Tilassa on erillinen tupakointitila.

Piano Cafeen on tehty 1.7.2021 (liite 1), 2.9.2021(liite 2) ja 29.9.2023 (liite 3) tupakkalain mukaiset tarkastukset.

Tarkastuksilla 1.7.2021 ja 29.9.2023 on todettu, että elinkeinonharjoittaja sallii 74 §:n 1 momentin vastaisesti tupakoinnin sisätilassa, jossa se on kiellettyä.

Tarkastuksilla 2.9.2021 ja 29.9.2023 on todettu, että ravitsemisliikkeen tupakointitilassa nautittiin juomia tupakkalain 77 §:n vastaisesti.

Kuuleminen

Three Brothers Oy:tä on kuultu tupakkalain 96 §:n mukaisen kiellon antamisesta, asetettavasta määräajasta sekä uhkasakosta 13.10.2023 päivätyllä kirjeellä (liite 4).

Toimija ei antanut vastinetta.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Heidi Öjst

Lisätiedot

Anna Petäjaniemi, ympäristötarkastaja, puhelin: 09 310 32059
anna.petajaniemi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kuuleminen 13.10.2023
- 2 Tarkastuskertomus_Three-Brothers-Oy_1304192 1.7.2021
- 3 Tarkastuskertomus_Piano-Cafe_1305142 2.9.2021
- 4 Tarkastuskertomus_Piano-Cafe_1627585 29.9.2023

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, tupakkalain mukainen päätös

Otteet

Ote
Asianosainen

Otteen liitteet
Esitysteksti



18.01.2024

Ympäristöterveysyksikkö
Hallintovalitus, tupakkalain mukainen päätös
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kiellon perustelut

Tupakkalain 74.1 §:n 1 kohdan mukaan tupakoida ei saa rakennuksen, kulkuneuvon tai muun vastaavan paikan sisätiloissa, jotka ovat yleisön tai työntekijöiden käytettävissä, taikka elinkeinotoiminnassa tuotettujen tai julkisten palvelujen tarjoamista varten asiakkaiden käytettävissä.

Tupakkalain 76 §:n mukaan sisätiloissa tupakointi voidaan sallia erillisessä tupakointitilassa, joka on hyväksytty tupakointiin rakentamislain (751/2023) nojalla.

Tarkastuksilla todettiin, että ravintolassa poltettiin vesipiipputupakkaa tupakointitilan ulkopuolella, eli ravintolan sisätilassa.

Tupakkalain 77 §:n mukaan ravitsemisliikkeen tupakointitilassa ei saa nauttia ruokia tai juomia. Tarkastuksilla todettiin, että tiloissa nautittiin juomia tupakkalain 77 §:n vastaisesti.

Tupakkalain 96 §:n mukaan, jos kunta valvontatehtävässään havaitsee alueellaan tupakkalain tai sen nojalla annettujen säännösten tai antamansa määräyksen vastaista toimintaa, kunta voi kieltää tällaisen toiminnan tai määrätä toiminnan korjattavaksi tupakkalain mukaiseksi.

Tupakkalain 108.1 §:n mukaan tupakkalaissa tarkoitettu hallintoviranomaisen päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta. Muutoksenhakuviranomaisella on kuitenkin oikeus kieltää tai keskeyttää päätöksen täytäntöönpano enintään siihen saakka, kunnes muutoksenhaku on lainvoimaisesti ratkaistu.

Perustelut ehdotetulle uhkasakon asettamiselle

Tupakkalain 105 §:n mukaan kunta voi asettaa tupakkalain säännösten perusteella antamansa kiellon tai määräyksen tehosteeksi uhkasakon tai uhan, että asetetun määräajan jälkeen tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Uhkasakkolain 6 §:n 1 momentin mukaan uhkasakko asetetaan määrämällä päävelvoite asianosaisen noudatettavaksi sakon uhalla. Kun-



18.01.2024

kin päävelvoitteen tehosteeksi on asetettava eri uhkasakko. Pykälän 3 momentin mukaan asettamispäätöksestä on käytävä selvästi ilmi, mihin asianosainen on velvoitettu ja milloin, mihin mennessä tai mistä lähtien päävelvoitetta on noudatettava. Määräajan pituutta harkittaessa on otettava huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus, velvoitetun mahdollisuus noudattaa sitä sekä muut asiaan vaikuttavat seikat.

Uhkasakkolain 7 §:n 1 momentin mukaan uhkasakko voidaan kohdistaa vain sellaiseen asianosaaiseen, jolla on oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa päävelvoitetta. Uhkasakkolain 8 §:n mukaan uhkasakon suuruutta harkittaessa on otettava huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus, velvoitetun maksukyky ja muut asiaan vaikuttavat seikat.

Ympäristö- ja lupajaosto katsoo, että uhkasakkojen asettaminen määräyksien tehosteeksi on tarpeen, koska velvoitettu ei ole toiminut annetuista kehotuksista huolimatta.

Sovelletut säädökset ja oikeusohjeet

Tupakkalaki (549/2016) 74, 76, 77, 96, 105, 106, 108 §
Hallintolaki (434/2003) 34 §
Uhkasakkolaki (1113/1990) 6–8, 18 ja 22-24 §

Päätöksen tiedoksianto

Päätös toimitetaan velvoitetulle haastetiedoksiantona.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Heidi Öjst

Lisätiedot

Anna Petäjaniemi, ympäristötarkastaja, puhelin: 09 310 32059
anna.petajaniemi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kuuleminen 13.10.2023
- 2 Tarkastuskertomus_Three-Brothers-Oy_1304192 1.7.2021
- 3 Tarkastuskertomus_Piano-Cafe_1305142 2.9.2021
- 4 Tarkastuskertomus_Piano-Cafe_1627585 29.9.2023

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, tupakkalain mukainen päätös

Otteet

Ote

Otteen liitteet



18.01.2024

Asia/4

Asianosainen

Ympäristöterveysyksikkö

Esitysteksti

Hallintovalitus, tupakkalain mukainen päätös

Esitysteksti



§ 5

Terveydensuojelulain mukaisten määräysten antaminen ja uhkasakon asettaminen Asunto Oy Patomäen-Salvalle

HEL 2023-013888 T 11 02 02 02

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto antoi Asunto Oy Patomäen-Salvalle seuraavat määräykset, joista ensimmäinen uhkasakolla tehostettuna:

1. Asunto Oy Patomäen-Salvan tulee selvittää osoitteessa Karppitie 12-14 ***** terveyshaittaa aiheuttava tekijä (rakenteista tuleva mikrobiperäinen haju asunnossa). Selvittämisessä tulee käyttää terveydensuojelulain (763/1994) sekä sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista (545/2015) 21 §:n mukaista ulkopuolista asiantuntijaa.

2. Asunto Oy Patomäen-Salvan tulee poistaa osoitteessa Karppitie 12-14 ***** terveyshaittaa aiheuttava tekijä (rakenteista tuleva mikrobiperäinen haju asunnossa).

Määräystä 1 tulee noudattaa 29.2.2024 mennessä. Veloitteen täyttämiseksi annettu määräaika on kohtuullinen mahdollisen terveyshaitan luonne ja laajuus huomioon ottaen.

Määräystä 2 tulee noudattaa 30.4.2024 mennessä. Veloitteen täyttämiseksi veloitettun tulee ryhtyä terveyshaitan poistamiseen. Annettu määräaika on kohtuullinen mahdollisen terveyshaitan luonne ja laajuus huomioon ottaen.

Uhkasakon asettaminen

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto asettaa terveydensuojelulain 53 §:n nojalla pääveloitteen 1 noudattamisen tehosteeksi 6 000 euron uhkasakon. Ympäristö- ja lupajaosto voi uhkasakko-lain 10 §:n nojalla tuomita uhkasakon maksettavaksi, ellei veloitetta ole noudatettu määräaikaan mennessä eikä noudattamatta jättämiseen ole pätevää syytä.

Toimivaltaperuste



18.01.2024

Helsingin kaupungin hallintosäännön II osan 2 luvun 10.2 §:n mukaan kaupunkiympäristön ympäristö- ja lupajaosto toimii terveydensuojelulain (763/1994) mukaisena kunnan terveydensuojeluviranomaisena.

Terveydensuojelulain 53 §:n mukaan, jos joku ryhtyy toimiin tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti taikka lyö laimin tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten mukaisen velvollisuutensa, valvontaviranomainen voi päätöksellään velvoittaa asianomaisen määrääjässä oikaisemaan sen, mitä on oikeudettomasti tehty tai lyöty laimin.

Päätökseen velvoitettu

Asunto Oy Patomäen-Salpa, Karppitie 12–14, 00640 HELSINKI

Vireilletulo ja taustaa

Asukas on 17.2.2022 pyytänyt Helsingin kaupungin ympäristöpalveluita tekemään asunnontarkastuksen mahdollisesta kosteusvauriosta aiheutuvan terveyshaittaepäilyn johdosta. Asunnontarkastukset on tehty 16.5.2022 (liite 3), 17.8.2022 (liite 5), 30.3.2023 (liite 10) sekä 25.9.2023 (liite 11). Kaikilla kerroilla ympäristöpalvelut on kehottanut yhtiötä ryhtymään toimenpiteisiin terveyshaitan selvittämiseksi ja poistamiseksi (mikrobiperäinen haju). Asunto-osakeyhtiö on tehnyt kehotusten pohjalta toimenpiteitä, mutta ne eivät ole poistaneet haittaa kokonaisuudessaan.

Asunto on vuonna 1980 käyttöönotettu rivitalo painovoimaisella ilmanvaihdolla ja ikkunoissa on rakentamattomat parantamaan ilmanvaihtuvuutta.

Ensimmäisellä tarkastuskerralla 16.5.2022 (liite 3) mikrobiperäinen haju oli havaittavissa keittiössä patterin putkiläpiviennin kohdalla ja olohuoneessa takapihalle johtavan ulko-oven vasemmalla puolella patterin putkiläpiviennin kohdalla. Yhtiö tiivisti em. rakenteita keittiössä ja olohuoneessa tarkastuksen jälkeen.

Asukas palasi asiaan ja ilmoitti, että hajua oli olohuoneessa vielä tiivistämisen jälkeen. Toisella tarkastuskerralla 17.8.2022 (liite 5) havaittiin mikrobiperäinen haju olohuoneessa edelleen samassa kohdassa kuin aiemminkin, tosin miedompana. Yhtiö tiivisti uudelleen rakenteita ja teetti ulkopuolisella asiantuntijalla merkkiainekokeen.

Asukas ilmoitti tiivistyksien jälkeen, että haju on siirtynyt eri kohtaan; oven viereen koristelistan suuntaisesti. Tarkastuksella 30.3.2023 (liite 10) asukas näytti aiemmin sähköpostitse ilmoittamansa havaintopaikat, joissa asukkaiden mukaan oli mikrobiperäistä hajua. Ympäristöpalvelut



18.01.2024

havaitti tarkastuksella osoitetuilla kohdilla mikrobiperäistä hajua. Tarkastuksen ja aistinvaraisen arvioinnin perusteella ympäristöpalvelut arvioi olosuhteiden asunnossa olleen 30.3.2023 sellaiset, että niistä voi aiheutua terveydensuojelulain tarkoittamaa terveyshaittaa. Sittemmin asukas ilmoitti, että yhtiö on 28.4.2023 tiivistänyt ikkunan alla vaakata-
sossa olevan koristelistan taustan sekä pystysuuntaisen koristelistan taustan ikkunan vieressä.

Viimeisellä tarkastuksella 25.9.2023 (liite 11) tarkastuksen ja aistinvaraisen arvioinnin perusteella ympäristöpalvelut arvioi olosuhteiden asunnossa olleen sellaiset, että niistä voi edelleen aiheutua terveydensuojelulain tarkoittamaa terveyshaittaa. Asunnon olohuoneessa oli aistittavissa mikrobiperäinen haju. Haju oli voimakas olohuoneen nurkassa ulko-oven vasemmalla puolella. Samalla huomattiin, että verho-
kotelossa oli aiemman asukkaan aikana tehty reikä ja sieltä tuli aistinvaraisesti arvioiden mahdollisesti viileää ilmaa ja mikrobiperäistä hajua.

Kuuleminen

Velvoitetulle ja muille asianosaisille on annettu mahdollisuus 20.12.2022 (liite 6) sekä 2.11.2023 (liite 15) lausua mielipiteensä asia-
ta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Osakkaiden 12.1.2023 päivätyssä vastineessa (liite 8) todetaan muun muassa, että osakkaat ovat yksimielisiä siitä, että asunnossa ilmenee asumisterveyshaittaa aiheuttava olosuhde. Puoltavina näkökulmina he pitävät muun muassa ***** heti asuntoon muuton jälkeen sekä asunnon osakkaiden ja muiden vieraiden toistuvasti toteama epä-
mä-
räinen ja erityisesti sääolosuhteiden tai asunnon koneellisesti tehostet-
tavissa olevan ilmanvaihdon käytön seurauksena voimakkuudeltaan vaihteleva mikrobiperäinen haju. Asumisterveyshaitasta, sen selvittä-
misestä ja korjaustoimenpiteistä on vastuussa asunto-osakeyhtiö, koska asunto-osakeyhtiölain perustelujen ja oikeuskäytännön mukaan asunto-osakeyhtiö vastaa vian selvittämisestä ja selvittelykustannuksista, jos osakkeenomistajalla on objektiivisesti arvioiden perusteltu syy epäillä asunnossa olevan yhtiön kunnossapitovastuulle kuuluvaa vikaa, vaikka vikaa ei lopulta olisikaan. Asunnon osakkaat kokevat, että talo-
yhtiön tähän mennessä vähän kerrallaan teettämät ja riittämättömiksi todetut toimenpiteet eivät paljasta terveyshaitan todellista syytä tai selvitä todellista korjaustarvetta.

Yhtiön 16.1.2023 päivätyssä vastineessa (liite 7) todetaan muun muassa, että missään raportissa ei ole todettu hajua asunnon sisäilmassa. Toisessa asunnontarkastusraportissa ei ole todettu, että asunnossa



18.01.2024

olisi terveyshaittaa aiheuttava olosuhde, vaan on todettu, että olosuhteista voi aiheutua terveyshaittaa. Asunnossa ei ole missään vaiheessa todettu homeen tai maakellarin hajua, edes rakenteita läheltä haistelemalla. Taloyhtiön 16.1.2023 asti tekemien selvitysten ja asiantuntijalauseuntojen perusteella, vastuussa näyttää olevan asukas. Asukkaiden tulisi selvittää ja tarvittaessa ryhtyä korjaustoimenpiteisiin asunto-osakeyhtiölain mukaan osakkaiden vastuulla olevan riskirakenteen eli kaksinkertaisen lattiapinnoitteen osalta. Yhtiö on useaan otteeseen kiinnittänyt osakkaan huomion osakkaan vastuulla olevan lattiarakenteen tutkimiseen. Taloyhtiö on tehnyt perusteellisen riskikartoituksen yhtiön vastuulla olevista rakenteista ja osakkaan vastuulla olevaan vielä tutkimattoman riskirakenteeseen kohdistuvan korjausmääräyksen osalta yhtiö ei lausu tässä vaiheessa.

Osakkaiden 25.10.2023 päivätyssä vastineessa (liite 13) todetaan muun muassa, että vuotokohtia oli tiivistetty alapuolelta PU-vaahdolla ja tämän lisäksi tiivistystä tehtiin asunnon puolelta silikonimassalla putkiläpivientien ympäriltä sekä jalkalistojen taakse seinän ja lattian liittymään 25.1.2023 ja 13.2.2023. Hajuhaittaa esiintyi näidenkin toimenpiteiden jälkeen ja osakkaat ilmoittivat tästä maaliskuussa taloyhtiön hallituksen puheenjohtajalle sekä asumisterveystarkastajalle. 30.3.2023 asumisterveystarkastajien käynnillä havaittiin mikrobiperäistä hajua ja kehoitettiin taloyhtiötä toimenpiteisiin haitan selvittämiseksi ja korjaamiseksi. 28.4.2023 taloyhtiön hallituksen jäsenet irrottivat seinän sisäpuolen ikkunalistan ja raottivat terassin oven toista listaa ja ruiskuttivat niihin aukkoihin listojen taakse PU-vaahtoa. Mitään tutkimuksia ei tehty. Nämä toimenpiteet eivät poistaneet hajuhaittaa ja siitä osakkaat ilmoittivat asumisterveystarkastajalle sekä taloyhtiön hallitukselle.

Yhtiön 30.10.2023 päivätyssä vastineessa (liite 14) todetaan muun muassa, että toimenpideraja ei ole ylittynyt huoneiston tarkastuksissa, koska asumistarkastajat eivät ole ottaneet huoneistossa ilmanäytettä vaan ainoastaan aistinvaraisesti haistellen väittäneet siellä olevan mikrobiperäistä hajua. Haistaminen ei ole yhtä tarkkaa kuin näytteen ottaminen ja testaus. Missään vaiheessa ei ole osoitettu terveyshaittaa eikä toimenpiderajan ylittymistä mittauksin, näyttein, tutkimuksin ja selviytyksin, koska väitettyä mikrobiperäistä hajua ei ole mitattu eikä määritetty. Ei ole myöskään missään vaiheessa edes väitetty, että asunnossa olisi homeen tai maakellarin hajua, jota Valviran asumisterveysasetuksen soveltamisohjeessa edellytetään yhdessä muiden tekijöiden kanssa (kosteusvauriojälki tai näkyvää mikrobikasvustoa) toimenpiteisiin ryhtymiseksi, eikä ole tarkemmin määritelty, mitä mikrobiperäisiä hajuja tarkastaja on havainnut. Asunnossa ei ole mitään merkkejä kosteus- tai lahovaurioista. Seinään, josta asukkaat väittävät tulevan hajua, on teetetty kosteusmittaus. Siinä seinän on todettu olevan täysin



kuiva sekä rakenteista että pinnalta. Rakennuksen sisä- tai ulkopinnoilla ei ole todettu mikrobikasvua.

Perustelut

Terveydensuojelulain 27 § 1 momentin mukaan, jos asunnossa tai muussa oleskelutilassa esiintyy melua, ääntä, hajua, valoa, mikrobeja, pölyä, savua, liiallista lämpöä tai kylmyyttä taikka kosteutta, säteilyä tai muuta niihin verrattavaa siten, että siitä voi aiheutua terveyshaittaa asunnossa tai muussa tilassa oleskelevälle, toimenpiteisiin haitan ja siihen johtaneiden tekijöiden selvittämiseksi, poistamiseksi tai rajoittamiseksi on ryhdyttävä viipymättä.

2 momentin mukaan, jos haitta aiheutuu asuinhuoneiston tai muun oleskelutilan rakennuksen rakenteista, eristeistä tai rakennuksen omistajan vastuulla olevista perusjärjestelmistä, haitan poistamisesta vastaa rakennuksen omistaja, ellei muualla laissa toisin säädetä. Jos terveyshaitta aiheutuu kuitenkin asunnon tai muun oleskelutilan käytöstä, joka ei ole tavanomaista, terveyshaitan poistamisesta vastaa asunnon tai muun oleskelutilan haltija. Kunnan terveydensuojeluviranomainen voi velvoittaa sen, jonka vastuulla haitta on, ryhtymään viipymättä tarvittaviin toimenpiteisiin terveyshaitan ja siihen johtaneiden tekijöiden selvittämiseksi, poistamiseksi tai rajoittamiseksi.

Terveydensuojelulain 53 §:n mukaan, jos joku ryhtyy toimiin tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti taikka lyö laimin tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten mukaisen velvollisuutensa, valvontaviranomainen voi päätöksellään velvoittaa asianomaisen määrääjässä oikaisemaan sen, mitä on oikeudettomasti tehty tai lyöty laimin. Aluehallintovirasto tai kunnan terveydensuojeluviranomainen voi tehostaa tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai että toiminta keskeytetään tai kielletään.

Asumisterveysasetus 3 §:n mukaan terveyshaitta on arvioitava kokonaisuutena siten, että altisteen toimenpiderajaa sovellettaessa otetaan huomioon altistumisen todennäköisyys, toistuvuus ja kesto, mahdollisuudet välttyä altistumiselta tai poistaa haitta sekä poistamisesta aiheutuvat olosuhteet ja muut vastaavat tekijät.

Asumisterveysasetuksen (545/2015) 8 §:n mukaan ilmanvaihdon ulkoilmavirran tulee olla rakennuksen käytön mukaisesti riittävä ja sen laadun tulee olla riittävän puhdasta.



18.01.2024

Asumisterveysasetuksen 20 §:n mukaan toimenpiderajan ylittymisenä pidetään korjaamatonta kosteus- tai lahovauriota, aistinvaraisesti todettua ja tarvittaessa analyyseillä varmistettua mikrobikasvua rakennuksen sisäpinnalla, sisäpuolisessa rakenteessa tai lämmöneristeessä silloin, kun lämmöneriste ei ole kosketuksissa ulkoilman tai maaperän kanssa, taikka mikrobikasvua muussa rakenteessa tai tilassa, jos sisätiloissa oleva voi sille altistua.

Uhkasakkolain (1113/1990) 6 §:n mukaan uhkasakko asetetaan määrämällä päävelvoite asianosaisen noudatettavaksi sakon uhalla. Kunkin päävelvoitteen tehosteeksi on asetettava eri uhkasakko. Asettamis päätöksestä on käytävä selvästi ilmi, mihin asianosainen on velvoitettu ja milloin, mihin mennessä tai mistä lähtien päävelvoitetta on noudatettava. Määräajan pituutta harkittaessa on otettava huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus, velvoitetun mahdollisuus noudattaa sitä sekä muut asiaan vaikuttavat seikat.

Uhkasakkolain 7 §:n 1 momentin mukaan uhkasakko voidaan kohdistaa vain sellaiseen asianosaiseen, jolla on oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa päävelvoitetta. Uhkasakkolain 8 §:n mukaan uhkasakon suuruutta harkittaessa on otettava huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus, velvoitetun maksukyky ja muut asiaan vaikuttavat seikat.

Asunnontarkastuksilla 16.5.2022, 17.8.2022, 30.3.2023 ja 25.9.2023 todettiin jokaisella kerralla olosuhde, joka voi aiheuttaa terveydensuojelulain 1 §:n mukaista terveyshaittaa, koska asunnon olohuoneen sisäilmassa on todettu mikrobiperäistä hajua. Mikrobiperäinen haju voi johtua rakenteiden sisäosissa tai lämmöneristeessä olevasta terveyshaittaa aiheuttavasta mikrobikasvusta. On osoitettu, että mikrobiperäinen haju ei ole poistunut ilmapuotokohtia tiivistämällä. Hajuhaitta on tiivistyksien myötä siirtynyt aina eri kohtaan tarkastellussa olohuoneen seinässä. Hajuhaitan syyn selvittäminen ja poistaminen kuuluu yhtiölle, koska hajuhaitan syy on yhtiön vastuulla olevissa rakenteissa. Tämän vuoksi olosuhdetta asunnossa voidaan pitää sellaisenaan toimenpidetyksen ylittymisenä (asumisterveysasetus 20 §) ja on perusteltua edellyttää tarkempia selvityksiä ja terveyshaitan aiheuttajan poistamista. Terveysturvallisuuden päätöksen mukaan on tarpeellista asukkaalle aiheutuvan terveyshaitan poistamiseksi viedä asia ympäristö- ja lupajaoston käsiteltäväksi, koska Asunto Oy Patomäen-Salvan tekemät toimenpiteet eivät ole poistaneet terveyshaittaa aiheuttavia olosuhteita eikä yhtiö ole lähtenyt selvittämään haitan pääsyytä. Yhtiön toimilla (tiivistys) ei ole siten saatu poistettua haittaa.



Mikrobiperäinen haju asunnossa voi johtua useista eri syistä. Esim. homeen kasvu ulkoseinän sisällä voi aiheuttaa mikrobiperäistä hajua. Ilmavuotojen mukana hajua voi kulkeutua myös muualta. Mikrobiperäisen hajun poistamiseksi on ensin syytä selvittää hajun aiheuttaja, jotta tarvittavat korjaukset ja niiden laajuus on mahdollista riittävällä tavalla määrittää.

Terveysuojelulain (763/1994) mukaan terveyshaitaksi katsotaan ympäristön aiheuttama tekijä, joka voi todennäköisesti aiheuttaa haittaa tai vaaraa ihmisten terveydelle. Terveyshaitan selvittämiseksi voidaan lisäksi antaa määräys rakenteen kuntotutkimuksen suorittamisesta.

Asumisterveysasetuksen 545/2015 mukaan toimenpiderajan ylittymisenä pidetään korjaamatonta kosteus- tai lahovauriota, aistinvaraisesti todettua ja tarvittaessa analyysillä varmistettua mikrobikasvua rakennuksen sisäpinnalla, sisäpuolisessa rakenteessa tai lämmöneristeessä silloin, kun lämmöneriste ei ole kosketuksissa ulkoilman tai maaperän kanssa, taikka mikrobikasvua muussa rakenteessa tai tilassa, jos sisätiloissa oleva voi sille altistua.

Asumisterveysasetuksen soveltamisohje, osa I, (Valvira, 2022) määrittelee, että terveyshaitta on arvioitava kokonaisuutena siten, että altisteen toimenpiderajaa sovellettaessa otetaan huomioon altistumisen todennäköisyys, toistuvuus ja kesto, mahdollisuudet välttyä altistumiselta tai poistaa haitta sekä poistamisesta aiheutuvat olosuhteet ja muut vastaavat tekijät. Asetuksessa säädetyn toimenpiderajan ylittymistä pidetään pääsääntöisesti terveyshaittaa aiheuttavan olosuhteen esiintymisenä. Tilanteissa, joissa haitan aiheuttajasta ei ole selvyyttä ilman lisätutkimuksia, kohdistaa terveydensuojeluviranomainen velvoitteensa kiinteistön omistajalle.

Ohje asunnon terveyshaitan selvittämisen prosessiin (Valvira, 2017) määrittelee, että aistinvarainen havainnointi on pääasiassa silmämääräisten vauriojälkien, rakenteiden ja talotekniikan kunnan ja toimivuuden arviointia sekä mahdollisten homeiden tai muiden hajujen toteamista. Kosteusvaurion seurauksena voi sisäilmassa esiintyä mikrobeista tai kemiallisista aineista peräisin olevia hajuja, ilman että rakennuksen sisäpinnoilla on havaittavissa merkkejä vauriosta. Näissä tapauksissa haju voi viitata rakenteiden sisällä oleviin vaurioihin.

Yhteenvetona voidaan todeta, että kaikki edellä mainitut lait, asetukset ja ohjeet määrittävät mikrobiperäisen hajun terveyshaitaksi.

Määräys on kohdistettu yhtiölle, joka vastaa rakenteista ja, jolla on oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa päävelvoitteita.



18.01.2024

Ympäristö- ja lupajaosto katsoi, että uhkasakon asettaminen määräyksen tehosteeksi on tarpeen, koska velvoitettu ei ole tehnyt riittäviä korjauksia terveyshaitan poistamiseksi annetuista kehotuksista huolimatta.

Ilmoitusvelvollisuus omaisuuden tai käyttöoikeuden luovutustilanteessa

Jos edellä mainittu kiinteä tai irtain omaisuus tai sitä koskeva käyttöoikeus luovutetaan, on tässä päätöksessä mainitusta velvoitteesta ja uhasta ilmoitettava luovutuksensaajalle luovutuskirjaan otetuina maininnoin tai muutoin todisteellisesti. Lisäksi velvoitetun on toimitettava uhan asettaneelle viranomaiselle luovutuksensaajan nimi ja osoite (uhkasakkolaki 18 §). Valvontaviranomainen lähettää maanmittauslaitokselle tiedon kiinteistöä koskevasta päävelvoitteesta ja sen tehosteeksi asetusta uhasta merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin (uhkasakkolaki 19 §).

Täytäntöönpano

Uhkasakollain 10 § mukaan uhkasakon asettanut viranomainen voi tuomita uhkasakon maksettavaksi, jos päävelvoitetta ei ole noudatettu eikä noudattamatta jättämiseen ole pätevää syytä. Edellytyksenä uhkasakon tuomitsemiselle maksettavaksi on, että uhkasakon asettamista koskeva päätös on lainvoimainen, jollei päätöstä ole säädetty tai määrätty noudatettavaksi muutoksenhausta huolimatta.

Sovelletut oikeusohjeet

Terveysturvallisuuslaki (763/1994) 1, 26, 27, 53 ja 56 §
Uhkasakollain (1113/1990) 6, 7, 8, 10, 18, 19 ja 20 §
Hallintolain (434/2013) 34 §
Terveysturvallisuusasetus (1280/1994) 15 ja 17 §
Sosiaali- ja terveysministeriön asetus asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista (545/2015) 1, 3, 8 ja 20 §

Esittelijä

yksikön päällikkö
Heidi Öjst

Lisätiedot

Karoliina Linna, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 32026
karoliina.linna(a)hel.fi

Liitteet

- 0.01. 20220219_As Oy Patomäen-Salpa hallituksen vastaus
- 0.02. 20220126_Polygon tarkastusraportti
- Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)



18.01.2024

4	2.1. 20220519_Tarkastuskertomus
5	3. 20220628_Tiiveyden tutkimusraportti
6	3.0. 20220818_Tarkastuskertomus
7	3.1. 20220930_hallituksen vastaus selvityspyyntöön kysymyksineen
8	4. 20221220_Kuuleminen
9	5. 20230116_Kuuleminen_yhtiön vastine
10	Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)
11	7. 20230213_Tutkimusraportti_merkkiainekoe
12	8. 20230531_Tarkastuskertomus
13	9. 20231010_Tarkastuskertomus
14	Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)
15	11. 20231030_As Oy Patomäen-Salpa vastaus kuulemiseen
16	11.1. Liite 1 - Asunto Oyn vastaus 16.1.2023 kuulemiskirjeeseen 20.12.2022
17	12. 20231102_ristiinkuulemiskirje
18	Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)
19	13.1. Liite 1 20220706 Vastaus juristille
20	Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, terveydensuojelulain mukainen päätös

Otteet

Ote

Asianosaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, terveydensuojelulain mukainen päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Heidi Öjst

Lisätiedot

Karoliina Linna, ympäristötarkastaja, puhelin: 09 310 32026
karoliina.linna(a)hel.fi

Liitteet

1	0.01. 20220219_As Oy Patomäen-Salpa hallituksen vastaus
2	0.02. 20220126_Polygon tarkastusraportti
3	Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)
4	2.1. 20220519_Tarkastuskertomus
5	3. 20220628_Tiiveyden tutkimusraportti
6	3.0. 20220818_Tarkastuskertomus
7	3.1. 20220930_hallituksen vastaus selvityspyyntöön kysymyksineen
8	4. 20221220_Kuuleminen

Postiosoite

PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiympäristö@hel.fi

Käyntiosoite

Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin

09 310 1691

Y-tunnus

0201256-6



18.01.2024

9	5. 20230116_Kuuleminen_yhtiön vastine
10	Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)
11	7. 20230213_Tutkimusraportti_merkkiainekoe
12	8. 20230531_Tarkastuskertomus
13	9. 20231010_Tarkastuskertomus
14	Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)
15	11. 20231030_As Oy Patomäen-Salpa vastaus kuulemiseen
16	11.1. Liite 1 - Asunto Oyn vastaus 16.1.2023 kuulemiskirjeeseen 20.12.2022
17	12. 20231102_ristiinkuulemiskirje
18	Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)
19	13.1. Liite 1 20220706 Vastaus juristille
20	Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, terveydensuojelulain mukainen päätös

Otteet

Ote

Asianosaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, terveydensuojelulain mu-
kainen päätös

Tiedoksi

Ympäristöpalvelut



§ 6

Oikaisuvaatimus ympäristöterveysyksikön terveydensuojelutiimin tiimipäällikön kirjeestä

HEL 2021-011556 T 11 02 02 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto käsitteli asian oikaisuvaatimuksena ja hylkäsi muutoksenhakijan tekemän oikaisuvaatimuksen.

Toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön II osan 2 luvun 10 §:n mukaan kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto toimii, ellei toisin ole määrätty, terveydensuojelulaissa tarkoitettuna kunnan viranomaisena.

Oikaisuvaatimuksen kohteena oleva kirje

Ympäristöterveysyksikön terveydensuojelutiimin tiimipäällikkö on 12.7.2023 päivätyssä kirjeessä katsonut, että asia koskien lintujen pesintää asuinkerrostalossa ei anna aiheutta ympäristöpalvelujen osalta jatkotoimenpiteisiin. Ympäristöpalvelut on keskustellut kiinteistön isännöitsijän kanssa puhelimitse 27.6.2023. Isännöitsijän mukaan kiinteistöä on korjattu niin, etteivät linnut pääse rakenteisiin. Ympäristöpalvelut katsoo, että valittaja on asian vireillepanijana ulkopuolisen asemassa, koska hän ei asu valituksen kohteena olevassa kiinteistössä. Ympäristöpalvelut ei ole todennut asunnossa terveyshaittaa aiheuttavia olosuhteita toimenpidepyynnön perusteella, joten toimenpidepyynnön käsittely ympäristöpalveluissa on päättynyt.

Oikaisuvaatimus

Asuinkerrostalon viereisen kiinteistön asukas ***** on 22.7.2023 kaupungille saapuneella kirjelmällään vaatinut oikaisua mainittuun päätökseen. Oikaisuvaatimuksessa todetaan muun ohella seuraavaa.

Ympäristöterveysyksikön terveydensuojelutiimin tiimipäällikön kirjeessä ilmoitettu ratkaisu muodostaa valituskelpoisen hallintopäätöksen, koska sillä on sellaisia perustuslain 21 §:n 1 momentissa tarkoitettuja oikeusvaikutuksia, ettei poikkeusta muutoksenhakuoikeudesta voida pitää vähäisenä. Kysymys ei ole ollut valmistelusta eikä täytäntöönpanosta, vaan vaatimus päätettiin hylätä kuulematta hakijaa riittävästi.



18.01.2024

Asia ei ole tullut kaupungin ympäristöpalveluissa vireille 13.10.2021 ainoastaan muodollisesti. Kaupunki on tehnyt asiassa tosiasiallisia toimenpiteitä, muun muassa järjestänyt kuulemisen 15.3.2022 ja keskustellut isännöitsijän kanssa 14.10.2022 ja 27.6.2023. Viranomaisen ei voi määritellä käsittelyä muodolliseksi vetoamalla itse aiheuttamaansa passiivisuuteen. Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 17 §:n mukaan viranhaltijan on suoritettava virkasuhteeseen kuuluvat tehtävät asianmukaisesti ja viivytyksettä noudattaen asianomaisia säännöksiä ja määräyksiä sekä työnantajan työjohto- ja valvontamääräyksiä ja viranhaltijan on toimittava tehtävässään tasapuolisesti ja käyttäytyttävä asemansa ja tehtävänsä edellyttämällä tavalla.

Hakija uudistaa asiassa aikaisemmin esittämänsä vaatimukset ja perusteet siltä osin kuin ne koskevat Asunto Oy Malminkartanon Rukkilan rakennusta (osoite Luutnantintie 13, Helsinki) ja vaatii, että sanottu yhtiö veloitetaan poistamaan varpusten pesäpaikat kiinteistöstään. Rakennuksen isännöitsijä on neljä kertaa tietensä erehdyttänyt terveys- ja suojeluviranomaista ja väittänyt, että pesintä olisi estetty kiinteistössä heinäkuun 2022 lopussa. Isännöitsijän lausumat eivät ole totta. Pesäpaikat ovat yhä edelleen avoinna vahinkolinnoille. On erikoista, että isännöitsijä lausuu totuudenvastaisesti asiasta, jonka kuka tahansa voi käydä julkisella paikalla todentamassa. Jos koloihin on jonkinlaisia "verkkoja" asenneltu, linnut ovat repineet ne auki.

Myös vaatimuksessa olevan liitteen osoittamassa paikassa on alkanut vahinkolintujen pesintä 6.6.2023 lähetetyn kirjeen jälkeen, eli rakennuksessa on ainakin kolme pesää.

Lintujen pesinnästä ja lisääntymisestä aiheutuu haittaa ja räsitystä myös naapurikiinteistöille. Hakija ei ole asiassa ulkopuolinen, koska asuu naapurikiinteistössä ja haitta kohdistuu hänen kotiinsa ja varpuset yrittävät tunkeutua myös naapurikiinteistön rakennuksen räystäiden alle. Asuntoa käytetään työhuoneena päätulon hankkimiseen. Varpuset tirsкуttavat kovaäänisesti enimmillään viisitoista tuntia päivässä. Linnun äännähdyks muistuttaa rikkinäisen metallisen herätyskellon räpäisyä, ja yksi lintu toistaa sitä jopa 50 kertaa minuutissa. Tirskutus kuuluu kolminkertaisten ikkunoiden läpi makuuhuoneisiin ja haittaa yöunta, vaikka ikkunat olisivat suljettuina. Linnut tulevat liian lähelle asuntoja. Helteellä ei voi pitää asunnon ikkunoita auki, vaikka se olisi tarpeen.

Kuuleminen

Hallintolain (434/2004) 34 §:n mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä an-



18.01.2024

taa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Ympäristöpalvelut järjesti 21.11.2023 uuden kuulemisen asukkaalle ja Asunto Oy Malminkartanon Rukkilalle. Lisäksi ympäristöpalvelut keskusteli Asunto Oy Malminkartanon Rukkilan taloyhtiön hallituksen puheenjohtajan kanssa puhelimitse 21.11.2023. Kiinteistön isännöitsijän 24.11.2023 toimittaman vastineen mukaan kiinteistöhuolto on heinäkuussa 2022 tukkinut taloyhtiön pyynnöstä pieneläinverkolla kaikki mahdolliset aukot, joista lintujen oli mahdollista päästä rakenteisiin, eivätkä he ole saaneet viime aikoina havaintoja lintujen pääsemisestä sisälle rakenteisiin. Asukas nostaa 11.12.2023 toimittamassaan vastineessa esiin aikaisemmin esittämiään vaatimuksia naapurikiinteistöä kohtaan. Lisäksi asukkaan mukaan asian käsittely on kestänyt ympäristöpalveluissa kohtuuttoman kauan, eikä Asunto Oy Malminkartanon Rukkila ole edelleenkään tehnyt korjaavia toimenpiteitä lintujen pesimisen estämiseksi. Asukas kiistää ympäristöpalveluiden perustelut siitä, että kyseessä ei ole terveyshaittaa aiheuttavia olosuhteita.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Heidi Öjst

Lisätiedot

Milla Hätönen, vs. terveystieteiden tutkija, puhelin: 09 310 37417
milla.hatonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Toimenpidepyyntö 12.10.2021
- 2 Ympäristöpalveluiden vastaus 15.11.2021
- 3 Toimenpidepyyntö 26.11.2021
- 4 Vastine 18.3.2022 Luutnantintie 13
- 5 Vastine 27.3.2022
- 6 Ympäristöpalveluiden vastaus 3.5.2022
- 7 Kirje 28.8.2022
- 8 Ympäristöpalveluiden vastaus 16.11.2022
- 9 Toimenpidepyyntö, 6.6.2023
- 10 Ympäristöpalveluiden vastaus 12.7.2023
- 11 Oikaisuvaatimus 22.7.2023
- 12 Vastine, Kiinteistötahtokola Vantaa, 23.11.2023
- 13 Vastine 11.12.2023

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, jaoston oikaisuvaatimusta koskeva päätös

Otteet

Ote

Otteen liitteet

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiympäristö@hel.fi

Käyntiosoite
Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691

Y-tunnus
0201256-6



18.01.2024

Oikaisunhakija

Esitysteksti

Hallintovalitus, jaoston oikaisuvaatimusta
koskeva päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Suomen perustuslain (731/1999) 21.1 §:n mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa sekä oikeus saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöelimen käsiteltäväksi.

Tässä tapauksessa asian joutuisan käsittelyn vuoksi ympäristö- ja lupajaosto katsoo, että ympäristöterveysyksikön terveydensuojelun tiimipäällikön kirjettä voidaan pitää valituskelpoisena hallintopäätöksenä, koska sillä on muutoksenhakijan mainitsemia perustuslain 21 §:n 1 momentissa tarkoitettuja oikeusvaikutuksia.

Hallintolain (434/2002) 49 g §:n mukaan otettuaan oikaisuvaatimuksen tutkittavakseen viranomaisen voi muuttaa hallintopäätöstä, kumota päätöksen tai hylätä oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuspäätöksessä on annettava perusteltu ratkaisu oikaisuvaatimuksessa esitettyihin vaatimuksiin.

Terveydensuojelulain (763/1994) 1 §:n 2 momentin mukaan terveyshaitalla tarkoitetaan ihmisessä todettavaa sairautta, muuta terveydenhäiriötä tai sellaisen tekijän tai olosuhteen esiintymistä, joka voi vähentää väestön tai yksilön elinympäristön terveellisyyttä.

Terveydensuojelulain 6 §:n mukaan kunnan tehtävänä on alueellaan edistää ja valvoa terveydensuojelua siten, että asukkaille turvataan terveellinen elinympäristö. Kunnan on tiedotettava terveydensuojelusta ja järjestettävä terveydensuojelua koskevaa ohjausta ja neuvontaa.

Terveydensuojelulain 31 §:n mukaan kunnan terveydensuojeluviranomainen voi velvoittaa kiinteistön tai yleisen alueen omistajan tai haltijan ryhtymään tarvittaessa toimenpiteisiin terveyshaittaa aiheuttavien mikrobien ja vahinkoeläinten hävittämiseksi kiinteistöltä tai yleiseltä alueelta.



18.01.2024

Kunnan terveydensuojeluviranomainen voi määrätä kunnassa tarpeellisista toimenpiteistä vahinkoeläinten hävittämiseksi, mikäli niiden voidaan katsoa levittävän tauteja tai muutoin aiheuttavan terveyshaittaa.

Terveydensuojelulain 26.1 §:n mukaan asunnon ja muun sisätilan — — melun, — — ja muiden vastaavien olosuhteiden tulee olla sellaiset, ettei niistä aiheudu asunnossa tai sisätilassa oleskeleville terveyshaittaa.

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston asunnon terveyshaitan selvittämisen prosessin ohjeen 7/2020 mukaan terveydensuojelun soveltamisalueeseen kuuluvaa melua asunnossa eivät ole luonnonilmiöiden ja luonnonvaraisten eläinten äänet luonnossa ja luonnon muo- vaa- missa rakenteissa.

Toimenpidepyynnön vireilleoton harkinnassa on arvioitu, ettei ole aihetta epäillä ilmoittajan esiin nostamien tekijöiden (melu, linnun jätökset) aiheuttavan terveydensuojelulain mukaista terveyshaittaa, eikä ilmoitus ole antanut aihetta enempiin toimenpiteisiin. Lintujen pesintä asuinkerrostalossa voi vaurioittaa kiinteistön rakenteita ja sen vuoksi kiinteistön omistajaa on neuvottu torjuntatoimista terveyshaittaa ennaltaehkäisevästi.

Lintujen jätösten voidaan katsoa aiheuttavan terveydensuojelulain mukaista terveyshaittaa esimerkiksi silloin, kun linnut voivat suoraan tai välillisesti pintojen kautta pilata jätöksillään elintarvikkeita, tai kun esimerkiksi pääasiallisen kulkuväylän välittömässä läheisyydessä on jätöksillään aluetta sotkevia lintuja.

Luonnonvaraisten pikkulintujen ääntely ulkona on äänenvoimakkuudeltaan sellainen, ettei se aiheuta asunnon sisällä olevalle terveyshaittaa. Pikkulintujen äänten ei voida katsoa aiheuttavan melun päivä- ja yöaikaisten keskiäänitasojen toimenpiderajojen ylittymistä, koska ulkoa aiheutuvia melutasoja asunnoissa tarkastellaan aina asunnon ikkunat ja ovet suljettuna.

Tämän vuoksi myös sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston mainitussa ohjeessa on katsottu, että luonnonvaraisten eläinten äänet eivät ole sellaista melua, mikä kuuluisi terveydensuojelulain soveltamisalueeseen, eikä tarkastus paikan päällä ole ollut myöskään tarpeellinen, koska toimenpidepyynnöissä kuvatut tekijät (melu, lintujen jätökset) ja kiinteistön tekemät toimenpiteet eivät anna syytä epäillä terveydensuojelulain mukaista terveyshaittaa.

Kiinteistön isännöitsijältä hankitun selvityksen mukaan kiinteistöä on korjattu niin, etteivät linnut pääse rakenteisiin. Lisäksi varpusten äänet eivät ole sellaista melua, josta aiheutuisi terveydensuojelulain mukaista



18.01.2024

terveyshaittaa. Perustuen edellä mainittuihin seikkoihin ympäristö- ja lupajaosto hylkää oikaisuvaatimuksen.

Sovelletut oikeusohjeet ja muut ohjeet

Perustuslaki (731/1999) 21 §
Terveysuojelulaki (763/1994) 1, 6, 26, 27, 31, 51 ja 56 §
Hallintolaki (434/2013) 34, 49 a ja 49 g §
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ohje asunnon terveyshaitan selvittämismenettelyyn 7/2020

Esittelijä

yksikön päällikkö
Heidi Öjst

Lisätiedot

Milla Hätönen, vs. terveystieteiden tutkija, puhelin: 09 310 37417
milla.hatonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Toimenpidepyyntö 12.10.2021
- 2 Ympäristöpalveluiden vastaus 15.11.2021
- 3 Toimenpidepyyntö 26.11.2021
- 4 Vastine 18.3.2022 Luutnantintie 13
- 5 Vastine 27.3.2022
- 6 Ympäristöpalveluiden vastaus 3.5.2022
- 7 Kirje 28.8.2022
- 8 Ympäristöpalveluiden vastaus 16.11.2022
- 9 Toimenpidepyyntö, 6.6.2023
- 10 Ympäristöpalveluiden vastaus 12.7.2023
- 11 Oikaisuvaatimus 22.7.2023
- 12 Vastine, Kiinteistötahtokola Vantaa, 23.11.2023
- 13 Vastine 11.12.2023

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, jaoston oikaisuvaatimusta koskeva päätös

Otteet

Ote

Oikaisunhakija

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, jaoston oikaisuvaatimusta koskeva päätös



18.01.2024

§ 7

Purkamislupahakemus, rakennusten purkaminen, aloittamisoikeus, 091-004-0078-0002, Lönnrotinkatu 37, Kiinteistö Oy Helsingin Hietalahdenkatu 1

HEL 2023-015813 T 10 04 05

Facta 4-0001-24-P, Lupapiste LP-091-2023-04762

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti myöntää Kiinteistö Oy Helsingin Hietalahdenkatu 1:lle haetun purkamisluvan ja aloittamisoikeuden liitteenä 1 olevan Facta-asiakirjan 4-0001-24-P mukaisesti ja siinä mainituin määräyksin.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeisenä arkityöpäivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon. Päätös pannaan julki ilmoitustaululle samana päivänä kuin ympäristö- ja lupajaoston pöytäkirja asetetaan nähtäville kaupungin verkkosivuilla.

Käsittely

Esittelijän muutos: Muutetaan liitteenä 1 olevan facta-asiakirjaan kirjattun lupamääräyksen kuulumaan seuraavasti: "Purkamisen jälkeen toimenpidealue on siistittävä ja täydennettävä viihtyisyyttä tai luonnon monimuotoisuutta lisäävin istutuksin loppukatselmukseen, mikäli uudisrakentamista valmisteleisiin toimiin ei välittömästi ryhdyttäisi. Istutus-suunnitelma on toimitettava hyvissä ajoin rakennusvalvontaan."

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Salla Mustonen

Lisätiedot

Petri Neuvonen, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 22062
petri.neuvonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Facta-asiakirja päivitetty Yljan 18.1.2024 päätöksen mukaisesti

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, maisematyö- tai purkamislupaa koskeva toimielimen



päätös

Otteet

Ote

Hakija

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, maisematyö- tai purkamislupaa koskeva toimielimen päätös

Liite 1

Asianosaiset

Esitysteksti

Hallintovalitus, maisematyö- tai purkamislupaa koskeva toimielimen päätös

Liite 1

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää myöntää Kiinteistö Oy Helsingin Hietalahdenkatu 1:lle haetun purkamisluvan ja aloittamisoikeuden liitteenä 1 olevan Facta-asiakirjan 4-0001-24-P mukaisesti ja siinä mainituin määräyksin.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeisenä arkityöpäivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon. Päätös pannaan julki ilmoitustaululle samana päivänä kuin ympäristö- ja lupajaoston pöytäkirja asetetaan nähtäville kaupungin verkkosivuilla.

Esittelijän perustelut

Hanke täyttää purkamisluvan myöntämisen edellytykset.

Voimassa oleva asemakaava nro 9418 mahdollistaa rakennusten purkamisen. Korttelissa on vireillä asemakaavan muutos, joka on ollut ehdotuksena nähtävillä 20.3.-18.4.2023. Asemakaavan muutosehdotuksessa mahdollistetaan uudisrakentaminen nykyisten puutalojen paikalle ja rakennusten purkaminen on siten myös vireillä olevan asemakaavan mukaista.

Naapureiden huomautuksilla koskien tontin tulevia käyttösuunnitelmia ei ole vaikutusta purkamisluvan edellytysten arviointiin.

Puurakenteisten rakennusten purkaminen suoritetaan siten, että rakennukset ovat siirrettävissä ja uudelleenpystytettävissä eikä purkaminen ole ristiriidassa nykyisen tai tulevan asemakaavan kanssa, joten aloittamisoikeuden myöntäminen on mahdollista ja perusteltua. Luvas-
sa on myös uudelleen pystyttämisen varmistavat lupamääräykset.



18.01.2024

Tarkemmat hankkeeseen liittyvät seikat ja selvitykset ilmenevät liitteenä olevasta Facta-asiakirjasta.

Sovelletut oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 127 §, 133 §, 139 § ja 144 §.

Toimivalta

Hallintosäännön 2 luvun 10 §:n 2 momentin mukaan kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto toimii kaupungin rakennusvalvontaviranomaisena.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Salla Mustonen

Lisätiedot

Petri Neuvonen, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 22062
petri.neuvonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Facta-asiakirja

Oheismateriaali

1 Lupapistehakemus
2 Vakuushakemus, eristysrakennus
3 Vakuushakemus, kuormastovaja
4 Liite vakuushakemukseen, eristysrakennus, perustelut
5 Liite vakuushakemukseen, kuormastovaja, perustelut
6 Ympäristöselvitys, eristysrakennus
7 Ympäristöselvitys, kuormastovaja

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, maisematyö- tai purkamislupaa koskeva toimieliimen päätös

Otteet

Ote

Hakija

Asianosaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, maisematyö- tai purkamislupaa koskeva toimieliimen päätös

Liite 1

Esitysteksti

Hallintovalitus, maisematyö- tai purkamislupaa koskeva toimieliimen päätös



18.01.2024

Asia/7

Liite 1



§ 8

Velvoitteen asettaminen, teollisuushallin rakennustöiden loppuunsaattaminen, 091-41-6-21, Tattarisuontie 14, Kiinteistö Oy Tattarisuontie 14

HEL 2023-001042 T 10 04 10

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti velvoittaa Kiinteistö Oy Tattarisuontie 14:n kiinteistön 091-41-6-21 haltijana nyt asetettavan juoksevan sakon uhalla saattamaan rakennusluvan tunnus 41-3142-21-B mukaiset teollisuushallin rakennustyöt loppuun siten, että hankkeesta voidaan toimittaa lopullinen loppukatselmus 1.5.2024 mennessä.

Juoksevan uhkasakon kiinteä peruserä on kolmekymmentätuhatta (30000) euroa ja lisäerä kolmetuhatta (3000) euroa jokaiselta yhden kuukauden ajanjaksolta, jolloin kyseistä velvoitetta ei ole noudatettu.

Ympäristö- ja lupajaosto määräsi oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 122 §:n nojalla, että asetettua velvoitetta on noudatettava mahdollisesta valituksesta huolimatta. Helsingin hallinto-oikeus voi mahdollista valitusta käsitellessään kieltää jaoston päätöksen täytäntöönpanon.

Ympäristö- ja lupajaoston hyväksymän rakennusvalvontataksan 11 a §:n mukainen valvontamaksu kaupungin suorittamista valvontatoiminteista on 2620 euroa, jonka Kiinteistö Oy Tattarisuontie 14 on tällä päätöksellä velvollinen maksamaan kaupungille. Valvontamaksuun haetaan muutosta oikaisuvaatimuksella kaupunkiympäristölautakunnalta.

Jos kiinteistö tai sitä koskeva käyttöoikeus luovutetaan, on tässä päätöksessä asetetusta velvoitteesta ja uhasta ilmoitettava luovutuksensaajalle ottamalla luovutuskirjaan sitä koskeva maininta tai tiedottamisesta on huolehdittava muutoin todisteellisesti. Lisäksi velvoitetun on ilmoitettava kirjallisesti Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden rakennusvalvontapalveluille luovutuksensaajan nimi ja osoite.

Maankäyttö- ja rakennuslain 186 §:n mukaisesti ilmoitus poliisille esitutkintaa varten.

Pöytäkirjanote maanmittauslaitokselle merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.



Pöytäkirjanote liitteineen saantitodistuksella velvoitetulle.

Rakenneyksikön tarkastuslausunto 17.1.2023

Tontille 7.12.2021 myönnetyssä rakennusluvassa 41-3142-21-B on lupamääräys, jonka mukaan loppukatselmus on pidettävä 31.12.2022 mennessä. Rakennusluvassa on edellytetty haettavaksi vastaava mestari, mutta kohteeseen ei ole haettu vastaavaa mestaria. Rakennusluvassa on edellytetty toimitettavaksi rakennesuunnitelmat, mutta näitä ei ole toimitettu lupapisteeseen. Rakennusluvassa on edellytetty kaupunkimittaukselta pyydettäväksi maastoon merkintä ja sijaintikatselmus, mutta näitä ei ole tehty. Rakennusvalvonnalta on edellytetty pyydettyä aloituskokous, pohja-, rakenne-, ja loppukatselmus. Näitä edellä mainittuja katselmuksia ei ole pyydetty rakennusvalvonnalta. Mitään myönnetyn rakennusluvan lupamääräyksiä ei ole noudatettu.

Rakenneyksikön tarkastuslausunnossa esitetään, että Kiinteistö Oy Tattarisuontie 14 veloitetaan sakon uhalla saattamaan rakennusluvan mukainen rakennushanke loppuun ja tekemään tarvittavat korjaukset niin, että rakennusluvasta voidaan pitää loppukatselmus. Uhkasakon suuruudesta ja määräajan pituudesta päättää ympäristö- ja lupajaosto.

Kiinteistö Oy Tattarisuontie 14:n vastine 8.2.2023

Vastineena oheiseen tarkastuslausuntoon (tiedoksi 25.1.2023) ilmoitamme kunnioittaen seuraavaa. Kiinteistö Oy Tattarisuontie 14 -yhtiön omistus vaihtui 12.1.2022 tehdyllä kaupalla ja yhtiön nykyinen omistaja on Tatti 7 Oy. Kauppa edeltäen myyjä ilmoitti hakeneensa hallin aiemmin tehdyille rakenteille rakennuslupaa ja hoitaneensa lupaprosessin lukuun ottamatta myöhempää loppukatselmusta. Asiasta oli kauppakirjassa erillinen kirjaus. Päämieheni käsitti vilpittömässä mielessä, että jossakin vaiheessa asiasta tulee pääsuunnittelijalta ilmoitus loppukatselmuksen tilaamisesta.

Yhteydenottonne johdosta tilannekuva muuttui täysin. Pääsuunnittelijalle tehdyn yhteydenoton perusteella ilmeni, että asia oli saatettu entisen omistajan toimesta vain vireille, mutta muita toimenpiteitä ei oltu vielä tilattu. Päämieheni on nyt antanut pääsuunnittelijalle ***** (Suunnittelu ArkRak) toimeksiannon katselmuksien tilaamisesta sekä tarvittavien suunnitelma-asiakirjojen täydentämisestä (ml. rakennekuvat) ja vastaavan mestarin nimeämiseen/hakemiseen. Sijaintikatselmus on jo tilattu kohteeseen eilen 7.2.2023 (ohessa tilausvahvistus). ***** on ollut jo puhelimitse yhteydessä tilanteesta rakennusmestari ***** Hanke saatetaan viipymättä kuntoon.



18.01.2024

Pyydämme määräjän pidennystä loppukatselmuksen pitämiseksi 31.5.2023 saakka ja pahoittelemme tilanteesta rakennusvalvontaviranomaiselle aiheutunutta ylimääräistä ajanhukkaa.

Sovelletut oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslain 182 §
Uhkasakko ja teettämisuhka

Jos joku ryhtyy toimiin tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti taikka lyö laimin niihin perustuvan velvollisuutensa, kunnan rakennusvalvontaviranomainen, kunnan määräämä monijäseninen toimielin 13 a luvun mukaisissa asioissa tai Turvallisuus- ja kemikaalivirasto markkina- ja rakennusvalvontaviranomaisena voi päätöksellään velvoittaa niskoittelijan määräjässä oikaisemaan sen, mitä on tehty tai lyöty laimin. (22.8.2014/682)

Viranomaisen antamaa kieltoa tai määräystä voidaan tehostaa uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Uhkasakkoa ja teettämisuhkaa koskevassa asiassa sovelletaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Perustelut

Tontille on määräaikaisen rakennusluvan 41-2171-A-72 nojalla rakennettu teollisuushalli, jonka paikoillaan pysyttämisen määräaika on rakennuslautakunnan 2.5.2000 myöntämän luvan 41-1172-00-AJ mukaan päättynyt 31.12.2020. Kun kyseinen teollisuushalli oli edelleen luvattomasti paikallaan ja kun teollisuushallia oli luvatta laajennettu, rakennusvalvonta kirjoitti asiasta 15.1.2021 päivätyn tarkastuslausunnon, jossa esitettiin veloitteen asettamista luvattoman rakennuksen purkamiseksi.

Tarkastuslausunto johti siihen, että Kiinteistö Oy Tattarisuontie 14 haki rakennukselle ja sen luvattomalle laajennukselle rakennuslupaa, joka myönnettiin 7.12.2021. Kun kyse oli osaksi luvattomasta rakentamisesta, rakennuslupaani liitettiin lupamääräys, jonka mukaan rakennusluvasta on pidettävä loppukatselmus 31.12.2022 mennessä.

Kun rakennusluvan lupamääräyksiä ei noudatettu, asiasta kirjoitettiin uusi 17.1.2023 päivätty tarkastuslausunto, jossa esitetään veloitteen asettamista rakennustöiden loppuunsaattamiseksi.



18.01.2024

Kiinteistö Oy Tattarisuontie 14 on tarkastuslausuntoon antamassaan vastineessa pyytänyt määräajan pidennystä loppukatselmuksen pitämiseksi 31.5.2023 saakka. Tämän vuoksi asiassa jäätiin odottamaan. Rakennustöitä ei kuitenkaan ole lupauksista huolimatta edelleenkään saatettu loppuun, joten nyt on asetettava velvoite ja sakon uhka rakennustöiden loppuunsaattamiseksi. Kun kyse on rakennuksen turvallisuudesta, on perusteltua määrätä asetettua velvoitetta noudatettavaksi mahdollisesta valituksesta huolimatta.

Toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 8 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää maankäyttö- ja rakennuslain 21.4 §:n tarkoittamista hallintopakkoa ja oikaisuvaatimusta koskevista asioista.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pentti Ruuska

Lisätiedot

Pentti Ruuska, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 26218
pentti.ruuska(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta Tattarisuontie 14
- 2 Viistoilmakuva Tattarisuontie 14
- 3 Tarkastuslausunto 15.1.2021
- 4 Rakennuslupapäätös 7.12.2021
- 5 Tarkastuskooste 21.12.2023
- 6 Tarkastuslausunto Tattarisuontie 14
- 7 Vastine tarkastuslausuntoon Tattarisuontie 14
- 8 Vastineen liite tarkastuslausuntoon Tattarisuontie 14

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto
Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta

Otteet

Ote

Kiinteistö Oy Tattarisuontie 14 (saantitodistus)

Helsingin poliisilaitos

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto
Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta

Esitysteksti



18.01.2024

Maanmittauslaitos / Kir-
jaamisasiat Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pentti Ruuska

Lisätiedot

Pentti Ruuska, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 26218
pentti.ruuska(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta Tattarisuontie 14
- 2 Viistoilmakuva Tattarisuontie 14
- 3 Tarkastuslausunto 15.1.2021
- 4 Rakennuslupapäätös 7.12.2021
- 5 Tarkastuskooste 21.12.2023
- 6 Tarkastuslausunto Tattarisuontie 14
- 7 Vastine tarkastuslausuntoon Tattarisuontie 14
- 8 Vastineen liite tarkastuslausuntoon Tattarisuontie 14

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto
Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta

Otteet

Ote

Kiinteistö Oy Tattarisuon-
tie 14 (saantitodistus)

Helsingin poliisilaitos
Maanmittauslaitos / Kir-
jaamisasiat

Otteen liitteet

Esitysteksti
Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto
Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristö-
lautakunta

Esitysteksti
Esitysteksti

Tiedoksi

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit



18.01.2024

Asia/9

§ 9

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston vuoden 2023 aikana tekemät oikaisuvaatimus päätökset rakennusvalvonta-asioissa

HEL 2023-016244 T 10 04 03

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti merkitä tiedoksi vuoden 2023 aikana tehdyt oikaisuvaatimus päätökset rakennusvalvonta-asioissa.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pentti Ruuska

Lisätiedot

Pentti Ruuska, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 26218
pentti.ruuska(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimukset 2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Yhteenvedo

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto teki vuoden 2023 aikana 15 päätöstä rakennusvalvontapalvelujen viranhaltijoiden tekemistä päätöksistä tehdyistä oikaisuvaatimuksista.

Niistä kuusi koski rakennuslupapäätöksistä tehtyjä oikaisuvaatimuksia, kaksi päätöstä koski rakennuksen purkamislupaa, kaksi hissien rakentamislupaa, kaksi raja-aidan toimenpidelupaa, yksi maalämpökaivon toimenpidelupaa ja yksi rakennusluvasta pidettyä loppukatselmusta. Yksi oikaisuvaatimus peruutettiin.



Seitsemässä tapauksessa viranhaltijan tekemää päätöstä muutettiin joltakin osin. Muut viranhaltijan päätökset pysytettiin voimassa sellaisenaan.

Toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 8 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää maankäyttö- ja rakennuslain 21.4 §:n tarkoittamista hallintopakkoa ja oikaisuvaatimusta koskevista asioista.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pentti Ruuska

Lisätiedot

Pentti Ruuska, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 26218
pentti.ruuska(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimukset 2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano



§ 10

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston vuoden 2023 aikana tekemät velvoitepäätökset rakennusvalvonta-asioissa

HEL 2023-016243 T 10 04 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti merkitä tiedoksi vuoden 2023 aikana tehdyt päätökset maankäyttö- ja rakennuslain mukaisissa velvoiteasioissa.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pentti Ruuska

Lisätiedot

Pentti Ruuska, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 26218
pentti.ruuska(a)hel.fi

Liitteet

1 Velvoitepäätökset 2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Yhteenveto

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto teki vuoden 2023 aikana 12 päätöstä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisissa velvoiteasioissa. 11 tapauksessa asetettiin velvoite ja yhdessä tapauksessa velvoitetta ei asetettu.

Viisi päätöstä koski pihamaan siistimistä tai hulevesien johtamista, kaksi päätöstä telemastojen sijoittamista, kaksi päätöstä rakennuksen julkisivun kunnostamista, yksi huoneiston luvatonta käyttötarkoituksen muuttamista, yksi naapurin alueen käyttämistä rakennustyön aikana ja yksi päätös koski pientalon pihamaan rakennustöiden keskeyttämistä.

Toimivalta



18.01.2024

Helsingin kaupungin hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 8 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää maankäyttö- ja rakennuslain 21.4 §:n tarkoittamista hallintopakkoa ja oikaisuvaatimusta koskevista asioista.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pentti Ruuska

Lisätiedot

Pentti Ruuska, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 26218
pentti.ruuska(a)hel.fi

Liitteet

1 Velvoitepäätökset 2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano



18.01.2024

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 1, 2, 3, 9 ja 10 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 4 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella Helsingin hallinto-oikeudelta.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Viranomaisen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on luovutettu asianomaiselle tai hänen lailliselle edustajalle.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse ilman saantitodistusta, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Postitse saantitodistusta vastaan lähetetystä päätöksestä katsotaan asianosaisen saaneen tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana.



18.01.2024

Yleistiedoksiantona toimitetun päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan ilmoituksen julkaisemisesta.

Käytettäessä todisteellista sähköistä tiedoksiantoa päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun asiakirja on noudettu viranomaisen osoittamalta palvelimelta, tietokannasta tai muusta tiedostosta.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomaisen ja valituksen toimittaminen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutosta siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yh-



18.01.2024

teystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen viireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

Käytähän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

Muistathan asiain yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiasi on jo viireillä Helsingin kaupungissa.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.



18.01.2024

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 5 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella Helsingin hallinto-oikeudelta.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, etuun tai velvollisuuteen päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Viranomaisen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on luovutettu asianosaiselle tai hänen lailliselle edustajalleen.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse ilman saantitodistusta, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Postitse saantitodistusta vastaan lähetetystä päätöksestä katsotaan asianosaisen saaneen tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana.

Käytettäessä todisteellista sähköistä tiedoksiantoa päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun asiakirja on noudettu viranomaisen osoittamalta palvelimelta, tietokannasta tai muusta tiedostosta.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomaisen ja valituksen toimittaminen



18.01.2024

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutosta siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen viireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta



18.01.2024

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhajan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

Käytäthän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

Muistathan asiointiin yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiasi on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

4

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 6 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella Helsingin hallinto-oikeudelta.

Valitusoikeus

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Jos hallintopäätöstä on oikaisuvaatimusmenettelyssä muutettu tai se on kumottu, oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa kuitenkin hakea muutosta valittamalla myös se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen,



18.01.2024

velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitus oikeudesta laissa erikseen säädetään sekä viranomaisen, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on luovutettu asianosaiselle tai hänen lailliselle edustajalleen.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Postitse saantitodistusta vastaan lähetetystä päätöksestä katsotaan asianosaisen saaneen tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana.

Käytettäessä todisteellista sähköistä tiedoksiantoa päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun asiakirja on noudettu viranomaisen osoittamalta palvelimelta, tietokannasta tai muusta tiedostosta.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomaisen ja valituksen toimittaminen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI



18.01.2024

Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Hallinto-oikeuden aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.00–16.15.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa:

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutosta siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen viireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava se postiosoite mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä



18.01.2024

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakuajan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

Käytäthän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

Muistathan asiointiin yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiasi on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

5 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 7 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta



18.01.2024

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa
- kunnan jäsen
- kunta ja naapurikunta, jonka maankäytön suunnitteluun päätös välittömästi vaikuttaa
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus purkamista koskevasta päätöksestä silloin, kun rakennus on valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun päätös on julkipanon jälkeen annettu.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava



18.01.2024

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoituksen valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Markkinaoikeuden ensimmäisenä asteena käsittelemässä asiassa maksu peritään riippumatta asian lopputuloksesta.

Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

Käytähän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.



18.01.2024

Muistathan asiain yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiasi on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

6 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 8 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on luovutettu asianosaiselle tai hänen lailliselle edustajalleen. Postitse saantitodistusta vastaan lähetetystä asiakirjasta katsotaan asianosaisen saaneen tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana.

Käytettäessä todisteellista sähköistä tiedoksiantoa päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun asiakirja on noudettu viranomaisen osoittamalta palvelimelta, tietokannasta tai muusta tiedostosta.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannu-



18.01.2024

saatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.



18.01.2024

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite).

Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Markkinaoikeuden ensimmäisenä asteena käsittelemässä asiassa maksu peritään riippumatta asian lopputuloksesta.

Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

Käytähän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

Muistathan asioinnin yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiasi on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: 09 310 13700



18.01.2024

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

7

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 8 §.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin kaupunkiympäristölautakunta.



18.01.2024

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

Käytäthän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

Muistathan asiointiin yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiasi on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.



18.01.2024

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto

Saana Rossi
puheenjohtaja

Elen Sööt
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Juhani Strandén

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 23.01.2024.